

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . I. ker. Egy hóra . . . I. ker. 50 fill.
Negyedévre 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Feladv. szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECEN,
Piaoz-utca 49. szám.

A szegedi revolver.

Debrecen, okt. 14.

A megszorult ember, ha látja, hogy alázatos kéréssel, könyörgéssel nem éri el célját, rendszerint a terror eszközéhez folyamodik, abban a hiszemben, hogy a fenyegetőzésnek, az erőszakos föllépésnek hatása lesz. Az élettapasztalataink azt bizonyítják, hogy ahol a kérés, meg a könyörgés nem segít, mert nincs jogos alapja, ott bizony az erőszak sem használ. Semmi okunk, hogy kipróbált élettapasztalataink megbízhatóságát éppen a harmadik egyetem kérdésében kétségbe vonjuk és Gerliczy Ferenc kibontott lobogójától megriadva, megrendülünk abban a bizakodó reménységünkben, hogy a harmadik egyetemet Debrecen kapja meg.

Sőt ellenkezőleg: Gerliczy Ferenc akciója, amely pártütéssel fenyeget arra az esetre, ha a harmadik egyetemet nem Szeged kapja meg, a legkedvezőbb következtésre jogosít bennünket. Hiszen ha a reménynek csak nagyon halovány szikrácskáját látnák pislákolni Gerliczy báró és érdektársai, bizonyára nem látnák szükségét annak, hogy ilyen kétségbeesett eszközöz folyamodjanak. Hogy pedig a debreceni egyetemnek ez a kedvező stádiuma korántsem szenvedhet semmiféle eltolódást, ha Gerliczy uramék kezében meg-megcsillan is a politikai re-

volver, azt csupán a nagyon naiv, a nagyon kishitű emberek számára kell bizonyítgatnunk. A kormányt ennek a revolvernek a csattogtatása nem ijesztheti meg, annál kevésbé szoríthatja arra, hogy a — tudunkal — már meghozott döntésétől eltántorodjék. Még töltevésnek is merőben abszurdum az ellenkezőre való következtetés. Mert elképzelhető-e, hogy az ilyen par excellence kulturkérdésben, mint a nemzeti művelődés erősítéséről való gondoskodás, szerepe juthasson az igazolatlan lokális érdekeknek csak azért, mert különben a guvernementális párt egysége megbomlik? Vajjon mit képzeljen a nemzet az olyan kormányzatról, amely ilyen érdekek kielégítésével tudja csak a maga existenciáját biztosítani? S rászánhatja-e magát a kormány, hogy meghatározzon a szegedi revolver csöve elől, amikor ugyanolyan romboló hatású fegyvert nem egy másik, de még négy irányból is a mellének szegezhetnek, — hiszen új egyetemre nemcsak Debrecen és Szeged, de kívülük még Pozsony, Pécs és Kassa is aspirál?

A szegedi akció tehát nem érheti el célját, de nyomtalanul mégsem fog elmúlni a fejünk fölül. Gerliczyék revolverének meglesz az a hatása, hogy súlyos sebet ejt azon a megbecsülésen, amelyet a magyar nemzeti kultúra annyi küzdelem után biztosított a maga számára a külföld előtt. Vajjon oda kiünn, ha tudomást szereznek erről a mozgalomról, nem fogják-e az emberek konstatálni

a mi kulturátlanságunkat s nem fogják-e kérdezni, hogy mire való egyetem az olyan országoknak, amelynek nem lehet állandó kormányzati politikája, mert nem lehet tudni, hogy lokális érdekek mikor bontják meg ennek a politikának az alapjait? Ennek a következtetésnek az ódiómát az egész magyar kultúra viselni lesz kénytelen. Vajjon vállalják-e érte Gerliczy báróék a felelősséget? Erre gondoljanak, mielőtt revolverük felhuzott ravaszát elcsattantják! Mert a szegedi sorakozó tagadhatatlanul nemzeti vonás, kétségbevonhatatlan bizonyítéka annak a szomorú ténynek, hogy Magyarországon minden kérdés összevegyül a pártpolitikai relációkkal. Gerliczy báró és az a néhány társa, akik most hadirendbe szállanak, hithű hatvanhetesek lelkes követői a nemzeti munkapárt elveinek, a mai politikai konstellációk közepette ellenségei az obstrukciónak, de terlessze csak be a kormány a debreceni egyetemről szóló törvényjavaslatot: menten a negyvenyolc egyedül üdvözítő voltára fognak esküszni, a függetlenségi párt zászlaja alá sorakoznak és a névszerintiző technikának nem lesznek lelkesebb apostolai, mint ők. —

A harmadik egyetem eldöntött sorsán nem változtathatnak, re a negyedik egyetem ügyét talán mégis elősegítették. Kiáltóbb bizonyítékot a még nagyon sok egyetem szükségessége mellett, mint az ő mostani akciójuk, nem lehetett volna produkálni.

Valse triste.

Őszi dallamok zokognak végig
Őcska hallgatag utcák során
Sáppadó levelek ha ájultan hullnak
Gondolsz-e rám?
Szitáló eső bus ütemében
Távoli valcer lüktet álmodón
Nyárest csillogása, egy néma vágy
Elhalálva egy hangfogón . . .

Sáppadó arcom hej be kipirulna
Biztató mosolyra, szemvillanásra
Dalos kedvem hej be kivirulna . . .!

Közöny szitál olmos felhőkön át
Eosin szemedből közöny árad
S lelkem mélyén az égő rózsák
Halott halványra válnak.

ALESSANDRO.

A mosolygó Lili.

Irta: Nil.

Tegnap egy eljegyzésről olvastam a lapokban. Ugy megülte a lelkemet, mint egy harmadnapos őszi eső. Azóta folyton Lilire kell gondolnom, a kis mosolygó Arnóth Lilire, akivel nyolc esztendeig jártunk iskolába, de sohase láttuk másképp, mint az ő édes, szelid, egy csöppet szomorú mosolvával. Vannak lányok, akiknek az egész élete ilyen mosolygós . . .

De világosabban kell szólanom róla. Ta-

valy az ötéves találkozásunkat ünnepeztük a Margitszigeten. Mindnyáian ott voltunk, akik együtt tettük le az érettségit. Nvolcan mentek az egyetemre: kettő mint a filozófia doktora jelent meg. Hármán közüllünk egy-egy édes kis babát is hoztak, sőt a kis Matolcsy Márta már két pompás vastag fickóval büszkélkedett. A férjeinket is elvittük természetesen s a lányok — még a doktorkisasszonyok is — titkos irigységgel és nyilvános respektussal néztek ránk, valahányszor hetyke méltósággal azt mondtuk: „az uram“. Csak Lili mosolygott egyformán, a régi tiszta gyermekmosolyával, az ingerkedések között s el sem pirult, mikor tréfából rátámadtam.

— Lili, te szerelmes vagy, ne tagadd!

— Menyasszony vagyok, de ne add tovább, Mariska, még édesanyám is csak sejtí, — mondta halkán s boldog elmerüléssel nézte a rejtelmes világítású vizet.

— Mondj el mindent, Lili. Micsoda, hogy hívják, milyen, hol ismerted meg, szereted-e? — kérdeztem sürgötte.

Lili nevetett.

— Még mindig hatfélét kérdezel egyszerre?

De azért közelebb hajol és suttogva folytatta:

— Csányi Miskának hívják s a legjobb barátném sógora. Különbözn mérnök egy vizszabályozó társulatnál, de csak öt hét óta tudom, hogy szeret. Én szerettem az első perctől fogva. Ha ismernéd, Mariska! Barna, közepes alak, sokan tartják csinosnak. — nekem egyetlen az egész világon! — A hangja, mint

a harangkongás. És a lelke olyan nemes, olyan szép, hogy én csak imádkozva tudok rá gondolni.

— Fiam — mondtam szkeptikusan és felsőbbes jóakarattal simogattam meg a Lili nekipirult keskeny arcocskáját, — a férfiakat csak mi látjuk ilyennek a magunk rövidlátó lány szemével. Asszonvkorodban majd rájössz, hogy a harangkongásban is van néha disszonancia. No el ne szontyolodj, hisz nem akarom elvenni a kedvedet boldogok és a 10 éves találkozóra igyekezzél te is olyan két buksit produkálni, mint Márta.

— Oh, te . . . Te ma is a régi vagy. Mariska, ez osztályunk enfant terribleje — mosolygott csöndesen.

A társaságunk csak éjjel körül szedelőzködött fel s mi ketten Lilivel előre mentünk. A hid közepe táján járkattunk, mikor Lili elbocsátotta a karomat és megállott a korlát mellett. Egy percig lehajtott fejjel nézte a vizet, aztán hozzábujt és dideregve susogta:

— Egyszer azt álmodtam, hogy elhagyott. Ez nem lehet, Mariska . . . tudod, ez csak egy képtelen álom . . . Hanem azért, ha úgy valami elszakítana tőle . . . én . . .

Idegesen megborzongtam én is. De nyomban rálegyintettem a kezére.

— Hallod-e, ne diskurálj csacsiságokat, mert kikiáltom a lányoknak, hogy becsiptél, — mondtam erélyesen. — Micsoda örültség ilyet gondolni!

— Kitaláltad? — kérdezte halkán.

— Semmit se találtam ki! Micsoda egy

44 és fél százalék a pótdadó.

A költségvetés végleges alakja.

A városi törvényhatósági bizottság csütörtöki közgyűlésén végleges megállapítást nyert Debrecen 1912. évi költségvetése, a mely a tárgyalások során ugyancsak sok változtatáson ment át. Először a felügyelő bizottság redukálta a főszámvevő által előirányzott költségvetést, majd a gazdasági bizottság azokat az összegeket állította vissza, amelyeket Kondor Kálmán főszámvevő javasolt, végül a tanács és a jog- és pénzügyi bizottság a közúton haladva, állapította meg az egyes tételeket, amelyeket azután a közgyűlés el is fogadott. E megállapítás alapján ma jelentették be a hitelesítő közgyűlésnek a végösszegeket és a pótdadót.

Az eredeti költségvetés szerint a főszámvevő helyettes a rendes bevételt 3.155.543 korona 34 fillérben, a rendkívüli bevételt 438700 koronában, a bevételt tehát összesen 3.594.243 korona 34 fillérben, a rendes kiadást 3.748.989 korona 33 fillérben, a rendkívüli kiadást 584108 korona 46 fillérben, az összes kiadást tehát 4.333.097 korona 79 fillérben állapította meg. A fedezetlen hiány tehát 738.854 korona 45 fillér lett volna, ami 52 és fél százalék pótdadóban nyert volna fedezetet. Ezzel szemben a közgyűlés a rendes bevételeket 3.182.996 korona 71 fillérben, a rendkívülieket 453700 koronában, az összes bevételeket 3.636.696 korona 71 fillérben, a rendes kiadásokat 3.675.885 korona 33 fillérben, a rendkívülieket 577.426 korona 46 fillérben, az összes kiadásokat 4.253.313 korona 79 fillérben állapította meg. Így azután a fedezetlen hiány 616.617 korona 08 fillér, amelyet 44 és fél százalékos pótdadóval fognak fedezni. E pótdából minden százalék 14060 koronának felel meg.

E megállapítás szerint a közgyűlés a bevételeket 42453 korona 37 fillérrel emelte, míg a kiadásokat 79764 koronával apasztotta, vagyis a költségvetés javára 122217 korona 37 filléres változtatást tett.

menyasszony vagy te? Bizonyosan nem kaptál ma tőle levelet, azért vacog a fogad.

— Nem is levelezünk. Egy hét mulva hazamegyünk, addig nem is látom.

— És ő nem tud feljönni utánatok?

— Az ő állása nagyon lekötött. Aztán tudod, milyen a vidéki élet. A társulat főreiszvénnyese; mind a partiképes férfit nézik első sorban a mérnökökben. Mig meg nem választják főmérnöknek, nem tehetjük nyilvánossá az eljegyzést. Kiszekiroznák az állásából, pedig mi ott szeretnénk maradni édesanyám mellett. És Vilmát se tudnám ott-hagyni.

— Vilma a barátnéd?

— Igen, Csányi Jóskáné. Az ura ügyvédünk. Nagyon jóban vagyunk.

— Meghiszem, — mondtam nevetve.

— Oh, ne gondold! Miskáról még nem is tudtam, mikor már rajongva szerettem Vilmát. Olyan tökéletes asszony! Különbösen is régi barátság a familiák közt...

— Egyszóval nem vágyol fel ide közénk. Tulajdonképpen igazad van. Neked nem való a mi összevissza, mozgalmas életünk. Te mindig olyan csöndet kereső voltál és belső szenzációkat is bőven találsz a szerelmedben, ugy-e? Hanem egy tanácsot fogadj el tőlem, mint tapasztalt asszonytól. El ne kényeztesd. Miskádat! Ne legyen olyan nagyon, föltétlenül biztos a szerelmed felől! A férfiak, a legjobbak is, időnként megkivánják a változásokat, az izgató belső hullámozást s hamimagunk

A költségvetés most közszemlére teszik ki és azt a felebbezési határidő lejártával a belügyminiszterhez terjesztik föl.

Ferrol dr. Debrecenben.

Előadás az új számfejtési eljárásról.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara meghívta a már világhírűvé lett matematikust, Ferrol dr. berlini mérnököt, az új számfejtési eljárás megteremtőjét, előadás tartására. A kiváló számtudós vasárnap délelőn érkezik Debrecenbe, hogy a tudományos körök figyelmét világszerte méltán kiérdemlő módszerét — egy ép oly értékes, mint élvezetesnek ígérkező előadás keretében — a helybeli szakkörök és az érdeklődő közönség előtt is bemutassa. Németnyelvű előadását, mely teljesen díjtalan, a Kereskedelmi Csarnok dísztermében délután 4 óraker tartja meg.

Ferrol dr. módszere forradalmat jelent a matematika történetében. Módszerének osztatlan elismeréssel adózik a külföldi sajtó is. Így például egyik nagy külföldi lap (Frankfurter Zeitung), mely Ferrol dr. előadásáról következőleg számol be:

„A számok ősi birodalma, melynek utvesztőiben a lehangoltság egy bizonyos nemével tévelyegünk már mindannyian — ez utak nehezen járhatósága miatt — mint egy varázsló vesszejétől érintetten, csodás, új világgá nőtt szemünk előtt, számtalan rejtett és eddig nem sejtett szépségeket tárva elénk. Mint szívesen látó, vendégszerető házigazda, boldog büszkeséggel vezetgetett bennünket Ferrol ez új birodalom pompás kertjeiben, teljes díszben álló virágos ágyat tárva elénk épen ott, ahol eddig csak gazt és tövist sejtettünk. Az idő szinte repülmi látszott.

Eljárásának lényege, hogy nélkülözhetővé teszi a magasabb számfejtésekhez megkivánt tullesztett agyműködést, mely tulajdonságos és szükségtelen mértékben veszi igénybe az idegek erejét.

A gondolatműveletek egész sorát, melyek az iskolák jelenlegi oktatási módszere folytán feleslegesen terhelik a gyermek agyát, valóságos mechanikus „leolvasás” váltja fel, mely találoán hasonlítható az írás olvasásához, azzal a különbséggel, hogy itt csak 10 számjegyről és nem 24 írásjegyről van szó.

Ferrol, aki előadását mindvégig következetesen egy táblán eszközölt számításokkal igazolja, eljárásának nemcsak a Kolum-

nem szolgálunk nekik ilyenekkel, akkor másfelé keresik azt. Épen ezért szükséges, hogy mindig legyen valami, amit ne értsenek meg bennünk, valami, ami egy bezárt aítóhoz hasonlít, értesz engem? Időnként alaposan meg kell őket kinözni.

— Mariska! Mit mondasz! Hogy én valaha megkinozzam Miskát!

Meghatott és megnevettetett egyszerre a szemrehányó, rémült mosoly. Már a bérkocsialomás előtt voltunk és a társaság hangosan búcszkodott. Gyorsan megcsókoltam a Lili édes gyerekarcát és a fiúbe sugtam: — Ne adj rám semmit, csak szeresd, ahogy a szíved parancsolja...

A történet másik felét a kis doktorné meselte el. Matolcsy Márta. Az urát kinevezték főorvosnak a tébolydához a Liliék városában. Amilyen nehezen hagyta el Márta az otthonát, ép úgy örült annak, hogy új lakóhelyén egy kedves jóbarát várja. Lilit mindenki szerette, becézte az osztályunkban s Márta is melegen, intímen ujtotta meg vele a barátságot. Sőt a véletlen úgy hozta, hogy a doktorék épen az Arnóth-házban kaptak lakást. Márta azután közvetlen tanuja volt a Lili tragédiájának, Csányi Miska mindennapos volt eleinte Arnóthéknál, ami föl sem tűnt a két család süri érintkezése mellett. A szép Csányi Jóskáné szoros barátságot tartott Lilivel, hízelt neki a fiatal lány naiv ra-

busz tojására emlékeztető vezérfonalát adja, de számos és felette nagy gyakorlati értékkel bíró rövidítési eljárással ismert meg bennünket előadása során, melyek mind új eljárásának alapelvein épülnek, az emlékeztető mélyen bevésődnek és semmi körülményes vagy fárasztó gyakorlást nem kívánnak.

Az őszinte lelkesedés, melyet Ferrol a különben száraznak és unalmasnak ismert tárgy lebilincselő kiemeléssel váltott ki a hallgatóságából, gyakori és kitörő tetszésnyilvánításokban jutott kifejezésre.

Ebből látható, hogy magas szellemi munka kiváló eredményeit lesz alkalmunk Ferrol dr. előadásában megismerni.

A Társadalomtudományi Kör megalakult.

Megválasztották a tisztikart.

Ma, szombaton este 6 óraker tartotta meg a Debreceni Társadalomtudományi Kör alakuló közgyűlését az Ipartestület dísztermében. Ez a tisztán tudományos egyesület, amely a politikát teljesen kirekesztette a maga köréből, társadalmi kérdésekkel, azok törvényszrűségei megállapításával fog foglalkozni s mint ilyen, bizonyára annak a szükségletnek felel meg, amely a társadalmi kérdésekkel egy önálló tudományos egyesület körében való kultiválása tekintetében régóta érezte hiányát az iskolák városában.

A szép számmal megjelent tagokat az előkészítő bizottság nevében Legányi Gyula dr. üdvözölte hosszabb beszéddel, amelyben a társadalmi tudománynak jelentőségéről is megemlékezett. Majd az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvének vezetésére Kovács Gábor dr. jogakadémiai tanárt kérte fel, aki az előkészítő bizottság alapszabálytervezetét bemutatta. Az alapszabálytervezetet az alakuló közgyűlés csekély módosítással elfogadta.

Miután Legányi dr. megalakultank jelentette ki a Debreceni Társadalomtudományi Kört, a tisztikart megválasztására tért át a közgyűlés és elnökké Legányi Gyulát, alelnökké Jászi Viktor drt és Tüdös Kálmán drt. választotta. Főtítkárt Kovács Gábor dr., titkárokat Kovács József dr. gazd. akadémiai tanár és Lefkovits Vilmos, pénztáros Reiner Mór, háznagy Brunner Lajos, ügyész Juhász Nagy Sándor dr., szám-

jongása, mely valóságos kultuszt üzött az érett, kacér, szép asszonynyal.

Ugy ősz felé az ügyvéd hirtelen megbetegedett. Valami tifuszos láz lepte meg és rohamosan válságosra fordult az állapota. A felesége annyira félt a ragályozástól, hogy az orvos végre is eltiltotta a beteg mellől. Lili vette át a helyét, minden rábeszélés ellenére, páratlan önfeláldozással. Márta férje is konzultált a betegnél s elragadtatással beszélt a fiatal lányról. Csányiné is bedugta egyszerűen a fejét az ajtónyíláson, karbolos kendőt tartva maga elé, — de a harmadik héten már nem is mutatta magát. Az ügyvéd állandó önkívületben feküdt s Lili hűségesen ott virasztott mellette az ápoló apácával felváltva. A huszonötödik éjszakán az orvos erőnek erejével hazaküldte Lilit, de a leány csak úgy egyezett bele, hogy az édesanyja vette át a helyét. Ezen az éjszakán Mártánál aludt és nagyon melegen védte Csányinét a doktorék szigorú megrovása ellenében. Márta könnyes szemmel mesélte.

— Sohse felejtsem el az édes arcát, a jószágos szelid mosolyát, amivel esdekelt, hogy ne itéljem el Vilmát. Ez nem a szív. csak a fizikum tehetetlensége. Nem bírja a beteg szenvedését nézni, etcetera. Én már pattogtam egy darabig a kötelességéről megfellebbeztem, hitvány asszonyról, de aztán észrevettem, hogy Lilinek a mosolya percről-percre merevedik s mire utána kaptam, már össze is rogyott szegényke s még azon éjszakán elő-

vizsgál és Szer

A v
lés Bal
Bernha
György
zát, Ho
dr., Ján
Béla dr
Endrét,
Tege C
és Szán

A v
szeül a
pítasára
város s

A I

mai ülél
a minis
Házat,
legmaga
lőház ré
rencsek
tét mel
ték. —
ban érke
melyek
Pál elle
névszer
főre hal
rinti szá
az inter
szolta, h
szatérít
pénzügy
hogy ez
kedők é
terpellá
kedelem
minthog
voltak je
kor vég

Táb

alatt. Bé
elején a
nácskoz
Bécsben
lanul ko
vemberi
ják ven
lyeket n
nél szok
elsősorb
Ezenkiv
nokságo
vezeti v
közösen
közös ha

vette a

halt meg
utjain c
hírével n
hívták h
közt volt
remegett
viselked
gos szöve
végül me
temetésen
nök támo
mar elad
és a fővá
rohamos
teni” ak
mikor hir
az állásá
épen ako
Aggódva
ajtónyitá
járt körü
akart. Re
tartotta,
esett halá
ját elnéze
könyvces
édesanyja
szobába.

— E

— K

meghökke

— T

vizsgálók Gulyás István dr., Nyiri Ernő dr. és Szenes Zsigmond dr. lettek.

A választmány tagjaiul pedig a közgyűlés Balkányi Bélát, Baltazár Dezső drt, Bernhardt Sándort, Csurka Istvánt, Dózsa Györgyöt, Gáspár Géza drt, Gaszner Gézát, Horvay Róbert drt, Horváth Sándor drt, Jánosi Zoltánt, Kenézy Gyula drt, Kun Béla drt, László Bélát, Lengyel Imrét, Márk Endrét, Mitrovics Gyula drt, Rácz Lajos drt, Tegze Gyula drt, Török Pétert, Tóth Aurélt, és Szántó Győzöt választotta meg.

A választmány a jövő héten már összeül a részletes munkaprogram megállapítására, amelyben kiváló hely jut Debrecen város szociográfiájának.

A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos alelnök bemutatta a miniszterelnök átiratát, melyben értesíti a Házat, hogy ő császári és királyi Felsége a legmagasabb névnapja alkalmából a képviselőház részéről nyilvánított hódolatteljes szencsekívánatokért legmagasabb köszönetét méltóztassék kifejezni. Tudomásul vették. — Az elnök ezután bemutatta az újabb érkezett feliratokat és kérvényeket, a melyek hovautalása tekintetében Jaczkó Pál ellenindítványt terjesztett elő, azokra névszerinti szavazást és a szavazások hétfőre halasztását kérve. Fél egy óráig névszerinti szavazással telt az idő s ekkor áttértek az interpellációkra. Egy Béla azt panaszolta, hogy a vasuti fuvarbértöbbletek visszatérítése tárgyában felvett leveleket a pénzügyigazgatóságok megletezik. Kéri, hogy ezt a rendszert az iparosok és a kereskedők érdekében változtassák meg. Az interpellációt kiadták a pénzügyi és a kereskedelemügyi minisztereknek s ezzel az ülés, minthogy a jelentkezett interpellálók nem voltak jelen, délután háromnegyed egy órakor véget ért.

Tábornoki tanács a király elnökle alatt. Bécsből táviratozzák, hogy a jövő hét elején a király elnökle alatt tábornoki tanácskozás, ugynevezett marsall-tanács lesz Bécsben. Az idén azért tartják ilyen szokatlanul korán e tanácskozást, mert már a novemberi előléptéseknél figyelembe akarják venni e tanácskozás eredményeit, melyeket máskor csak a májusi előléptéseknél szoktak végrehajtani. Ez előléptések elsősorban a tábornoki karra vonatkoznak. Ezenkívül megbeszélnek a magasabb parancsnokságok szétosztását és a fontosabb szervezeti változtatásokat. A jövő heti tanácskozáson már részt vesz Auffenberg lovag közös hadügyminiszter is.

vette a láz. Csányi Jóska ugyanakkor éjjel halt meg. Az öccsét, aki hetek óta hivatalos utjain csavargott, nem akarták a betegség hírével nyugtalanítani s így csak a temetésre hívták haza, amikor már Lili is élet-halál közt volt. Mondják, hogy belesápadt és belemegett, mikor meghallotta Lili és Vilma viselkedését s utána nyomban heves és hangos szóváltása volt a sógorasszonyával. De végül mégis megérthették egymást, mert a temetésen a megtört özvegy egészen a mérnök támogató karjára bízta magát. Csakhamar eladta az irodát, áruba bocsátotta a házát és a fővárosba költözött. Mindenki bámulta a rohamos sietséget, melylyel az özvegy „felejteti” akart. Még nagyobb lett a bámulás, mikor híre futott, hogy a mérnök is lemondott az állásáról s a fővárosba készül. Arnóth Lili épen akortájon kelt föl először az ágyból. Aggódva figyeltük a nyugtalanságát. Minden ajtónyitásra összereszt, a szeme tétován járt körül. Valamit várt, keresett, kérdezni akart. Reszketett a keze, ahogy a kis tükröt tartotta, amelyből sápadt, sovány arcát, beesett halántékai fölött a megritkult barna haját elnézegette. Az ajka remegett s két nagy könnycsepp hullott ki a szeméből peregve. Az édesanyja halálsápadtan fordult ki a másik szobába. És Lili megszólalt.

— Együtt mentek el?

— Kikre gondolsz, édes? — kérdeztem meghökkenve.

— Tudod . . . mosolygott szomoruan.

A debreceni egyetem és a szegedi revolver.

Degenfeld gróf főgondnok és Kovács polgármester nyilatkozatai.

Az országos és kellemetlen meglepetést keltő nyilatkozattal, amelyet Gerliczy Ferenc báró, Szeged város képviselője, a harmadik egyetem dolgában tett s amelyben pártpolitikai fenyegetéssel szegedi revolvert a kormányhoz és a munkapártnak az esetre, ha nem Szeged kapja meg az egyetemet, ezzel a lerüszk támadással és a nemes versengésben enyhén szólva szokatlan fegyver használatával foglalkozik az egész magyar sajtó és pedig elitélő hangon.

A váratlan támadás természetesen elsősorban Debrecenre érte és pedig annyi nemes áldozatkészsége és lelkesedése mellett fájdalommal. Gerliczy Ferenc báró a megindított akciónál azonban nem állt meg, legújabb nyilatkozatát megismételte és pedig Szegeden, ahol bővebben is beszélt e kérdésről és megismételte politikai revolvermerényletét.

Gerliczy báró nyilatkozata.

A szegedi lapok természetesen magasztalják Gerliczy Ferenc bárót és azt írják, hogy Gerliczy néhány nappal ezelőtt a királyi figyelmét is rá akarta terelni a szegedi egyetemre. Egy tudósító szerint Szeged első kerületének képviselője hétfőn kihallgatáson jelent meg a felségnél. Magántermészetű kérdés vitte föl a Burgba, azonban Gerliczy báró nem mulasztotta el az alkalmat, hogy a felségtől ne kérje Szeged támogatását. Persze pozitív formában nem került szóba az egyetem kérdése, a király azonban, mikor Szegedről volt szó, mosolyogva gondolt azokra a napokra, amelyeket a város megpróbáltatása idején töltött és mintegy visszaemlékezve a régi időkre jegyezte meg:

— . . . ja, ja, die Stadt Szeged . . .

Csütörtökön érkezett Szegedre Gerliczy Ferenc báró. A hírlapíróknak alkalmuk volt beszélni a báróval, aki elsősorban megemlékezett Lukács László expozéjáról. Szóba került ezután az egyetem kérdése is.

— Én minden erőmmel azon leszek — mondotta Gerliczy báró — hogy Szeged kapja meg az egyetemet. Eddig is exponáltam magam az egyetem érdekében, mindenütt eljártam, mindenütt agítottam és a jövőben is megteszek mindent, hogy Szeged kapja meg a harmadik főiskolát, amelyre véleményem szerint egyedül Szegednek van joga.

Azt hiszed, titok maradhat előttem? Csak szólni nem bírtam eddig, de éreztem . . . éreztem . . . Gondoltam, hogy talán nem kell meggyógyulnom. Elmehezek észrevétel nélkül, csöndben . . .

— Lili, az Istenért, miket fantáziálsz? Vilma elutazott, az igaz, de ő . . .

— Őpedig el fog utazni — mondta Lili nyugodtan. — Ők szeretik egymást és ez oly természetes . . . Én mindig nagyon jelentéktelen voltam . . . és most még csunya is vagyok.

— De Lili, hát ne gyötörd magad.

— Csitt. . . anyám ne tudjon róla. Nézd, hogy össze van törve . . . Még jobban szenvedne . . .

És volt ereje mosolyogni az anyjára, mikor egy fehérrozsza csokrot hozott be a Csányi Miksa névjegyével. Mosolyogva kelt utra az anyjával egy márciusi reggelen, hogy a tengerpartra menjen üdülni s talán még akkor is tudott mosolyogni, mikor a szanatórium babérligetei közt összeakadtak Csányiékkel. Azok karonfogvást, szerelmesek módjára összebujva sétáltak s az asszony fekete grenadin ruhája már épenséggel nem vallott gyászoló özvegyre. Aminthogy tegnap belekerült a lapokba az eljegyzésük híre is . . .

Lili pedig pünkösdi első napja óta mosolyogva álmodik a föld alatt. Bizonyosan mosolyogva, mert vannak lányok, akiknek az egész fiatal életük csak egy szelid, édes, csöppet szomorú mosolygás.

— Nem gondolja méltóságos uram, hogy ha a kormány más városnak számná az egyetemet és a javaslat tárgyalás alá kerül, a nemzeti munkapárt pártkérdésnek tekinti a dolgot? — kérdezték a bárótól.

— Ezt nem lehet tudni. Egyet azonban mondhatok. Latinovics Pál is, én is és még sokan ebben az esetben levonnánk a konzekvenciát és dolgoznánk a szegedi egyetem érdekében akár a párt keretén kívül is. Ami pedig az én magatartásomat illeti, kijelenthetem, hogy én, ha nem Szeged kapná meg az egyetemet, lemondanék a mandátumomról.

— És a kegyelmes ur, Méltóságod apja nem jár közben a felségnél Szeged érdekében — kérdezte munkatársunk — Fejérváry Géza báróra célozva.

— Nem, — felelte elmenőben a báró — ő nem exponálja magát ilyen kérdésekben.

Eddig tartott az interjú, amelyből megtudtuk, hogy a király hajlandóságát nem sikerült megszerezni Szeged részére, hogy Fejérváry Géza báró nem törődik a szegediakkal s hogy Gerliczy báró és még néhányan erősen fenyegetőznek.

Szükségessé tartottuk e kérdésben fölkeresni Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnokot, Baltazár Dezső dr. püspököt és Kovács József polgármestert, bár már tegnap kifejezést adtunk ama meggyőződésünknek, hogy ez a Gerliczy-féle nyilatkozat-támadás sem nem oszt, sem nem szoroz, vagyis a már Debrecen javára eldöntött kérdésre befolyást nem gyakorolhat.

Munkatársunk

Degenfeld József gróf

egyházkerületi főgondnokot kereste fel elsősorban, aki a következőket mondta:

— A nyilatkozatokat olvastam. Bajos dolog véleményt mondani e kérdésben, mert minden attól függ, hogyan értékeli a kormány Gerliczy Ferenc báró és társainak állásfoglalását s hogy ennek milyen súlyt tulajdonít. Tisza Kálmán miniszterelnök hasonló esetben ezt mondta:

— Van a pártomban háromszáz ember, eggyel több, vagy kevesebb, nem számít.

— Kétségtelen dolog, hogy Debrecennek legtöbb joga van az egyetemhez, azért a legtöbb áldozatot hozta. Reményeinket ez a nyilatkozat nem dönti meg.

Kovács József polgármester

a következőket válaszolta a hozzá intézett kérdésekre:

— Gerliczy Ferenc báró nyilatkozatában rejlik fenyegetéstől egyáltalán nem látom veszélyeztetve a debreceni egyetemet. Itt a tárgyilagos igazságnak és nem az elfogultságnak kell döntenie. Az igazság pedig a mi részünkhöz van. Debrecen soha semmiben sem versenyzett a többi városokkal, s ma sem verseng, hanem rámutat azokra a tényekre, amelyek Debrecen városát helyezik első sorba. Rámutat arra, amit három magyarországi város együttvéve sem tud felmutatni, hogy készen kínálja az egyetemet. Három századon át csöndben, de nagy áldozatkészséggel, szeretettel éppen az egyetem céljaira építette az egyes fakultásokat, míg ma, — hiszen nagyon jól tudja ezt mindenki — a tanszékeként létesített három fakultás van teljesen készen. A tárgyilagos igazság — ismétlem — Debrecen mellett van. Nyugodtan várjuk a döntést, amelynek — hiszem — a mi javunkra kell eldőlni. Hiszen annál inkább, mert amikor egy újabb kulturális központ létesítéséről van szó, már csak inkább kell azt megkapnia egy szinmagyar vidéken fekvő szinmagyar városnak, mint a szerbség és nemzetiségek közelében fekvő városnak.

Munkatársunk ezután Baltazár Dezső dr. püspököt kereste, de a püspök a szőlőjében tartózkodik s így az ő nyilatkozatát e kérdésben nem hallhattuk.

A budapesti sajtó álláspontja.

A budapesti lapok élénken tárgyalják Gerliczy báró nyilatkozatát. Egyik-másik minden megjegyzés nélkül közli a hírt, ame-

lyek azonban kommentárt fűznek hozzá, valamennyien elítélő hangon beszélnek az akcióról.

AZ UJSÁG a Rovásban foglalkozik Gerliczy Ferenc báró nyilatkozatával s a következőket írja: „Szerencse, hogy csak három-négy város vetekedik a harmadik egyetemért. Ha többen volnának s valamennyinek a képviselője úgy tenne, mint Szegedé, hogy kilép a kormánypartból, ha nem Szeged kapja meg a harmadik egyetemet, akkor a kormánypart csak egyetlen képviselőből állhatna, abból a képviselőből, akinek a városa megkapta a harmadik egyetemet”. Más helyen a következő értesülést adja közre: „A kormány egyelőre függőben tartja a döntést: Debrecen, Pozsony kapja-e a harmadik egyetemet, vagy Szeged. A költségvetési vita során különben Zichy gróf közoktatásügyi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be az új egyetem dolgáról, amely valószínűleg a negyedik egyetemre nézve is intézkedik”. — Meg kell jegyeznünk, hogy Az Ujság-nak ez az értesülése téves. A kormány már meghozta döntését, még pedig Debrecen javára, a negyedik egyetem föllátása dolgában pedig egyáltalában nem történt intézkedés.

A PESTI NAPLO a következő kommentárt fűzi Gerliczyék fenyegetéséhez: „Ujabb veszedelmét kellene látnunk a magyar felsőbb oktatás ügyének, tehát általában a magyar kultúrának abban, ha a harmadik egyetemért vetélkedő városaink követnénk azt a veszedelmes példát, amelylyel báró Gerliczy és kilenc társa akarja a tisztán kulturális kérdést politikai térre vinni át. *Nemcsak, hogy pártok felett valónak, hanem egyáltalán a napi politika kérdései felett valónak kell lenni mindig éppen nálunk az oktatásügynek.* Ha megállja a művészetben a helyét a l'art pour l'art elve, kétségtelenül a harmadik egyetem kérdésében is csak a kultúrát a kulturáért gondolata lehet irányadó. Nemes vetélkedés tehát nemcsak elképzelhető, hanem egyenesen szükséges is városaink között, de visszavonás, civakodás csakis ártalmára lehetne a harmadik egyetem dolgának”.

A BUDAPESTI NAPLO, a kormány esti félhivatalosa *Hazabeszélés* címén közli a hírt s a következőket írja:

„Bármennyire nagyrabecsülnük is Gerliczy Ferenc bárót és hivatkozott társait, kénytelenek vagyunk kijelenteni a következőket:

1. Teljesen lehetetlen álláspont helyi szempontokból országosan elintézendő kérdéseket kezelni.
2. Teljesen lehetetlen álláspont döntés előtt nyilvánosság előtt ilyen kijelentéseket tenni.
3. Tehát teljesen lehetetlen, hogy a Távirati Iroda híradása csakugyan megfeleljen a ténybeli valóságnak.
4. Éppen olyan lehetetlen ez a híradás, mint az a másik vicc, amely szerint Bakonyi Samu kijelentette volna, hogy ha nem Debrecen kapja meg a haradik egyetemet, akkor ő viszont belép a nemzeti munkapártba.

A VILÁG azt írja, alig hiszi, hogy ez az elhatározás akár elősegítené, akár hátráltatná a szegedi egyetem ügyét, mert az ilyen revolverszegezések célt tévesztenek rendszerint.

KÖZOKTATÁS.

— **Kibővítik a gazdasági ismétlőiskolát.** Csánky Viktor kir. tanácsos, tanfelügyelő ma átiratot küldött Debrecen város tanácsához, hogy az I. számú gazdasági ismétlő iskolánál a város még egy termet építtessen, mert a növendékek olyan tömegesen jelentkeznek, hogy a meglevő helyiségekben nem férnek el. A tanács foglalkozni fog a kérdéssel s a kérést lehetőleg sürgősen teljesíteni fogja.

Két apja van és nincs hazája.

A törvénytelen gyermek kálváriája.

Vajszivüi humanisták és borostás lelkü emberbarátok aggódó lélekkel figyelik az élet szavát s mikor behallszik egy-egy jajiáltás, riadtan kapkodnak szanaszét, hogy a beláthatatlan élettengeren egy-egy alámerrülőt megmenthessenek. Ilyenkor előkerül egy pár jótékony csáklya, besugárzó mentő gondolat, puha bársony pamlagja a társadalmi részvétnek: adakozások, pártfogó morszák, árvaház, egy-egy örökbefogadás és más efféle aktuális jótékonykodási berzenkedés. De már másnap elhallgat a kiabáló társadalom s a résztvevő sajtó és a tenger tovább háborog és nyeli be a kisedet, öregget egyaránt, aki belekiül az örvénylő árájába. Nem csoda! Gyenge a társadalom, az osztályérdekek a maguk bajával vannak elfoglalva s a mentő sajka sok anyagi és erkölcsi áldozattal épül.

Tessék csak emlékezni, micsoda botrányba fult legutóbb a patronázs rendszer egyik legtevékenyebb egyesülete: a Gyermekvédő Liga, melynek egyik oszlopos harcosa: Edelsheim-Gyula Lipót báró, sok évi küzdelmes és akadályokkal birkozó, sok közönyt és nembánomságot legyűrő munkásság után végre is bucsut mindani kényszerült.

Mert a gyermekvédelem kérdése nem muló természetű fattyuhajtása a társadalomnak, hanem olyan organikus jelenség, mely magából a fenntartás ösztönéből keletkezik s amely ország a maga népesedését és szaporulatát lelkiismeretesen előmozdítani törekszik annak törvényhozás útján kel azt rendeznie. Nem lelelcház, árveszerelő, meg javítóintézetre van itt szükség, de a törvénytelen gyermek védelmére alkotandó tétel törvények sürgős megalkotására. Megváltoztatására mindazoknak a társadalmi elölítéleteknek, melyek a helyett, hogy a hus és vér jogát akceptálni igyekeznének, természet erejét akarják megállítani s azt a szerencsétlen egyedét a teremtsenek, aki önhibáján kívül, de a társadalmi konvenciók ellenére szánált szerelem folytán jött a világra, már születésekor az utcák küszöbére dobják s mint bűnös névtelenjét a fogamzásnak, a lelelcházak és tolonckocsik vértanu utjára zavarják a züllésbe.

Bűnös szerelem.

Itt áll előttünk, a kis Dirner Mihály, fattyuhajtása egy fiatalkori fellángolásnak, édes gyermeke egy szomorú asszonynak, aki egész életén a megvetésnek töviskoszorújával járja végig az utját, mert egyszer gyenge volt és hajlott a csábító szóra, amelylyel a boldogságot ígérték be neki.

Egy kis szepesi városban Gölniczbánán történt az eset. D. Berta, az ottani polgári társadalom egyik tekintélyes, jómódu családjának szépséges leánya megismerkedett egy deli legénygyermekkel, aki a maga külsőséges erejével, izma, arca és modora kitünőségével különb volt mindazoknál, kiket valaha látott. A modora szimpátiikus, a szor-

galma bizalomgerjesztő volt s a család sem idegenkedett, hogy egykori vejéül fogadja a reményteljes ifjút. Szabadon járt ki s be a házba és a műszakii szakiskola tanára nem idegenkedett, hogy egy iparos kerül a családjába.

Ugy látszott a fiúnak is komoly a szándéka s már mint jövendőbelieket emlegették őket. Karanfogva jártak s az emberek utánok fordultak az utcán:

— Milyen szép egy pár!

Ott fenn a Szepességben szebb a tavasz s lágyabb, szentimentálisabb az ősz, mint ideleln a hortobágyi síkságon. Ring a nap-sugár a hegyormokon s az őszi alkonyat csipős fuvallata közelebb vonja egymáshoz a szerető szíveket. Talán egy ilyen alkonyati napon, szüreti séta után reszketett meg a kicsi Berta és simult gerlice hűséggel a maga párjához. Aki, erős karjával befedezte, szerelmes szívével átaltakarta s a maga melegségével és hevületével izzó testét tüzeborította. Ugy hogy azt sem tudta, hogy ma volt tulajdonképen az ő sokszor megálmodott, himes fantáziával aranyba szőtt ná-sza...

A férfi már tudta, hogy apa lett, mikor a nő csak az ideges elváltozásokat, a tüzelő főfájást s valami ismeretlen hevületet érezett. Amíg az orvosi tudomány meg nem állapította a valóságot. A szülők szorongó nyugtalansággal siettették az eljegyzést, házasságot:

— Csak a családi ügyeimet rendezem. Van némi vagyonom, önállósítani fogom magamat! — mondta a jövendőbeli apa.

És elutazott, nem is tért vissza többé. Más hol rakott magának íszket, másfele költötte le energiájának gyümölcsöző izmát, nem is gondolt többé a boldogtalan asszonyra és szerencsétlenségben fogant csecsemőre, aki mikor majd felnő és sok megvetéssel, közönnnyel és ellenszenvvel üldözve, kifáradva borul anyja kebelére, lázas homlokkal kérdi:

— Anyám, hát az én apám meghalt? Azt kell mondja:

— Igen fiam, meghalt, még mielőtt apád lett volna! Mert ezt mondja, ez mondta D. Berta is az ő csavargó fiacskájának, aki két világrészt megjárta és sehol sem talált egy meleg, szerető, befogadó hazára.

Tul az Óperencián.

A Golgotha nagy hosszú ut, nem egykönnyen éri végét az ember. D. Berta, a cserbehagyott, megalázott asszony is férjhez ment. Akadt egy újabb valaki, aki megkivánta rózsaszín husát, vérenek érzéki melegét. És eltekintett a szerencsétlenségtől s hivatalosan is feleségévé tette. Egy darabig, amíg az asszony családja közrejárt, hogy munkát, kenyeret kapjon, meg is becsülte. A segítőkezét elfogadta, az ifjúságát kizsákmányolta.

Aztán kiszökött Amerikába! Eleinte, míg pénzre volt szüksége, meg is emlékezett róla. Sőt a Miska fiut is kikérte magához. Majd itt kitanul, ember lesz. Valójában pedig arra spekulált, hogy ezzel is pénzt csikarjon a családból. Ugy kellett hazahozatni a gyereket a konzulátus utján. Inasnak még gyenge volt s az amerikai hatóságok szigorúan öröködnék a gyermekek egészsége felett. Internálták.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

Ekkor Spitzig árva.

itt a gyer hagyottan hető legko Hiába irból, mosto édes anyja — Tü eleget!

Es tün berugva ér kébe, odav asszony iz kim a szivé verték a ha

Tizenh szót nem k mozdulni a felébredt b tározta vég rolt a borra elég lesz, é szági műhe eljött haza sel állt az a

— Any hol, mond szenvedése

Es az a elsirta egy mondta:

— Men mérsáros m ha van szive te vagy a fia

Es a kis gatta a fillére apját vonatr hullámain ri

Itt valam örség, aki cs műves műhe ellopott. A s Mihály figura ügyeletes. Itt ban. S amit merögzitetten

Ha a törv a mindenható a kis Miska, gyűjtött össze volt hatvan bőségesen el sig, ahol az ő kelő mérsáros beri hajlam é legen ölelhetn toloncutra jut bicskások, bet bevárnia, mig lesz és tolonc

Amiben n nyelműsége é relmes, feneke és társadalom nie kell!...

Fehérnemű Piac-utca

Ekkor egy németországi borbélyhoz Spitzig Edmondhoz került a két apás árva.

Utótték verték

itt a gyermeket, aki idegen országban, elhagyottan a rokon szabadság révén a lehető legkomiszabb elbánásban rés esült. — Hiába irt levelet két világrészbe. Amerikából, mostohaapjától választ sem kapott. Az édes anyja pedig intette:

— Türi fiam, én is szenvedek, türiök eleget!

És türi. Éjszakánként, mikor a borbély berugva érkezett haza, belemarkolt az üstökébe, odavájtja ökleit a zsenge husába. Az asszony üzte-hajtotta, esőbe-sárba s mikor a kín a szívet sirásra facsarta, kékre-zöldre verték a hátát.

Tizenhatodik évébe ért, és még egy jó szót nem kapott soha. Ilyen korban szokott mozdulni a gyermek gondolkozásköre, lelke felébredt benne a dac és ellentállás és elhatározta véget vet hontalanságának. Megspórolt a borraivalókból annyit, amennyi hazáig elég lesz, és ott hagyta Beutent, a németországi műhelyt és a részeg borbély bátyját és eljött haza Gölnichányára. Itt azzal a kérdéssel állt az anyja elé:

— Anyám, ha tudod, hogy él az apám és hol, mond meg, mert én már nem bírom a szenvedéseket!

Utban az apához.

És az anyja megölelte édes gyermekét, elsírta egy életreható fájdalmát és azt mondta:

— Menj, az apád él és Balmazújvárosban mézáró mester, R. Mihálynak hívják és ha van szíve, meg becsülete, megismer, hogy te vagy a fia!

És a kis borbélyinas, aki két évig kuporgatta a filléreket, hogy felkereshesse az édesapját vonatra ült és kis szívének szürke hullámain ringatózva eljutott Debrecenbe.

Itt valami szökött gyereket kutat a rendőrség, aki csak nemrég hagyta itt az aranyműves műhelyt, honnan néhány apróságot ellopott. A személyleírás hasonlít a Kiss D. Mihály figurájához, hát előállította a rendőri ügyeletet. Itt találkoztam vele az előszobában. S amit itt elmondtam, azt úgy a hogy merőgiztettem, az élet róttá össze.

Toloncuton.

Ha a törvénytelen gyermekek arcát nem a mindenható, hanem az állam is intézné, a kis Miska, aki inas-borraivalókból annyit gyűjtött össze, hogy még itt Debrecenben is volt hatvan és egynehány krajcárja, evvel bőségesen eljuthatott volna Balmazújvárosig, ahol az ő vérséges édesapja jómódu, előkelő mézáró. S ha van benne egy csep ember hajlam és becsületes állati ösztön, melegen ölelhetné keblére. Így azonban csak toloncutra jutott. A rendőrség börtönében: bicskások, betörők és csirkefogók között kell bevárnia, míg illetőségi helye megállapítva lesz és toloncuton oda visszajuttatják.

Amiben még az sem hibás, kinek könynyelműsége és hitszegése folytán ezt a gyötrelmes, feneketlen életet s a nagyképű állam és társadalom büns vészövégeit viselnie kell! . . .

Gyulai Zsiga.

Téli hangulatok.

*

A napokban olvasom, előkelő, jovialis urak valami gyűlést tartottak — szerelem-gyerekek érdekében. A sok okos, elmélkedő sorokat olvasgatva, különösen az utca jutott az eszembe. A lilapárás, már-már téli ködbe burkolódzó utca. Ez a fényét sosem veszti, mindenként egyformán magához ölelő kövel párnázott paradicsom, ahol a bűn a szüzi tisztasággal a rózsaszínű boldogság a sötét nyomorral egyformán ölelkezik össze. Ahogy ezt a könyvet lapozgatom, az októberi szellőnek korai hidegét érzem, a merevedő aszfalt és egy sereg pirosra fázott, meztelen gyermekláb ötlök a szemembe. Amint a tél bontogatni kezdi fényűző pompáját, a sárguló avar lemondóan hever szana-széllel, a villamos lámpák érdekes reflexében mosolygó asszonyszépségek ragyognak a legújabb kosztümben, élénk, cilindres urak káposzta-fej nagyságu krizanthéummal a mellükön tüntető fölvonulást rendeznek, ilyenkor fényes laktkopán és a kamáslis cipők előkelő társaságába belevegyül egy pár didergős meztelen láb is. Tétován tipegő, murcos képű, bámuló, kékszemű kis rongyos gyerek a tulajdonosa. Megáll a kirakatok előtt, majd nagyot ugrik egy eldobott cigaretta vég után. Oda-sompolyog a gesztenyesütő kemencéje mellé s fényes, kiéhezett szemmel nagyokat nyelve szívja magába a serpenyőn kiáradó illatot.

Mindenki ismeri a sápadt népséget, nem is fedezem fel őket, csak épen, hogy a szerelem-gyermekéről tanácskoztak és hogy meztelen lábuk megjelent előtttem, jutottak eszembe. Különös emberké, érdemes őket megfigyelni. Nyáron, paikos szemű szabad legények s rongyos ruháruk szinte jól eső feslőséggel fityeg rajtuk. Hangosan fütyörészve csavarognak szerte a városban. Pirosak s virágosan élnek. Az ősz első szele bánatossá, lehangoltá teszi őket, a tél rájuk nyomja szánalmas sápadtságát s a drága, szörmés kabátok idején már elhangzik vértelen ajkukról az első könyörgő szó:

— Bácsi, kérek egy krajcárt . . .

Zajtalanul szegődnek a sétálóknak egyik-másikához. Észre sem veszik őket. Oda-szorulnak egy jó kabáthoz, egy vigadó társasághoz, fölemelik a vizeskék szemüket s alig érthetően motyogják:

— Az anyám otthon beteg fekszik, a testvérem fázik . . .

Csodálkoznak, félig-meddig mosolyognak a furcsa kis inzultuson, aztán fölelevenedik emlékükből egy pár könyörgő fölhívás, humánus egyesületek érzelgős szövege és a jöttéve embereknek sajtáságos arcrángatásával nyulnak a pénztárca után s kihalsznak egy pár kerek krajcárt, hozzátéve:

— Aztán ne cukorra ám . . .

Szegény kicsi rongyosok. Bánatos porontyai a bontakozó tél pompájának. Nekik nem cukorra adják a két krajcárkat, hanem fára, orvosságra a beteg

anyának. Szerencsétlen kis csalói a naiv emberiségnek. Ravaszkodni kénytelenek, hogy reszketős siránkozással egy pár krajcárt szerezzenek, forró, illatos gesztenyére. Mert hát nem vesznek fát, nem vesznek orvosságot, hanem — jószagu gesztenyét. És jól teszik. A meztelábosokról mindenki megfedkezik az utcán, míg bent, a jól fűtött tanácstermekben a szerelem-gyermekéről olyan sok okos szó esik.

*

Igaz, még nyílnak a völgyben a kert virágok, illatoznak az ősz-utói rózsák az ablak előtt, de látod amottan a Csicsogót . . . Na igen, már pirosló orral, zsebre dugott kézzel járnak a kedves csirkefogók, akik a fonnyadó lletnek platanjai alól a házak mellé lapulnak ábrándozni az elmúlt nyárról s tervezgetni a jövő nyomorúságáról . . . Velük igazán nem törődik senki sem — amíg végre ők fognak törődni másokkal s akkor már baj leszen. A tél keményen, brutálisan ugrik élénk, megtámad orvul: Kinek prémes kabátot vet a vállára, kinek az egy ingét is lehuzza s fáió hangulatokat ébreszt az aprópénzre váltott zálogcédula után. Tehát valóban el kell jönni annak a télnak, minden örömeivel, vígságával és le-sújtó szomorúságával . . .? Ugy látszik, komoly a dolog, hát hisz tegnap is érettségi bizonyítvánnyal vetemedett lopásra egy fiatal ember, hogy kiválthassa a zálogból a télikabátját, mely ha éhségét nem csillapítja is, de legalább a hidegtől nyújt neki valami menedéket. Ez már aggasztó, komoly társadalmi tünet. Tehát mégis jön a Tél a nyomorával, a súlyos megélhetésnek verejtékes problémájával.

Mariott.

Egy ügyvédjelölt tragédiája.

Öngyilkos lett egy kasztró miatt.

Egy bérautomobil bársonyos carossériájában agyonlőtte magát tegnap hajnalban Nagyváradon egy fiatal ember. A zsebében talált levélben a boncolás mellőzését kérte az öngyilkos, aki a személyi viszonyaira nézve mindössze ennyit közölt: **B e r é n y i** János dr. ügyvédjelölt Zilahról.

Nyomban a halál megállapítása után a rendőrség kiszállította a hullát a temető halottasházába, a zsebében talált tárgyakat lefoglalta, 8 koronányi pénzből kifizette az utolsó ut taksáját, 3 korona 50 fillért s még a kora reggeli órákban táviratilag értesítette az öngyilkosságról a zilahi rendőrkapitányságot.

A rendőrség nyomozása megállapította, hogy az öngyilkos zilahi ügyvédjelölt csütörtökön délután érkezett a debrecen-nagyvárad helyi érdekű vasuton Nagyváradra. Az állomásról gyalog ment be a városba s előbb a Rimanóczy, majd a Pannonia szállodában keresett lakást. Mindkét helyről elutasították, részben mert kevés szoba volt üres, részben pedig azért mert podgvász nélkül, egy vékony felöltőben érkezett és izgatottan látszott. Egy hotelszolga később egy másodrendű vendéglőben látta a fiatal embert, aki szikvizet ivott és egy tíz koronás papírpénzzel fizetett. Éjjelleg valamennyi kávéházban megfordult s részben feketekávé, részben cognacot ivott, nyilván, hogy bátorságosabban induljon a nagy utra. A bérautó, amelyen az öngyilkosságot elkövette, épp vissza akart térni a garage-ába, amikor az idegen fiatal ember az állomás helyére ér-

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít **FEUERSTEIN**

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

mosó intézete Piacz utca 63.

kezett és 3 korona 50 fillérben megalkudott az utolsó automobil kirándulására . . .

Tegnap késő este érkezett Nagyvárada Zilahról az öngyilkos ügyvédjelölt édesatyja, aki nyugalmazott tanár. A rendőrségre ment, ahol Vadász József felügyelő közölte vele a tragikus esetet s az öngyilkos személyleírását, amelyről a megtört öreg ember rá is mert a fiára. Az öngyilkos édesapja a nagy csapás alatt egészen összetört s alig is tudja más magyarázatát adni a dolognak, mint azt, hogy a fia szerelmes volt egy kaszírőbe. A tragédiáról ezeket mondta:

— Szerencsétlen fiam már régóta vonzalmat érzett egy kávéházi felirónő iránt s vele töltötte minden szabad idejét. Hétfőn este elment hazulról, késő éjjel visszatért, azután újból elment és azóta nem láttuk. Ma reggel a nagyváradi rendőrség táviratából tudtuk meg, hogy — nincs többé. Fiam valószínűleg kereste azt a leányt, aki nemrég mehetett el Zilahról s nyilván azt gondolta, hogy itt van Nagyváradon. Lehet, hogy másut is járt, lehet, hogy itt meg is találta a leányt, nem tudhatunk semmi bizonyosat, csak azt, hogy végzett magával. Anyagi bajokról is ír az utolsó soraiban? Az irodában, ahol alkalmazva volt, lehet, hogy egy két tétellel nem számolt be a főnökének, de az nem lehetett ok arra, hogy elpusztítsa magát. Én mindig azt mondom, hogy az a nő kergette a halálba a fiamat. Berényi János dr-t ma délután temették el Nagyváradon, a szegény öreg nyugdíjas tanár pedig elutazott most már egyetlen fiához, aki a Bihar-megyei Csokaj községben lakik . . .

A Csokonai-kör választmányi ülése

(A Csokonai- és emlékkert átadása. — A téli felolvasó ülések.)

A nyári nagy szünet után ma tartotta a Csokonai-kör első választmányi ülését, a melyen több fontos dolgot intéztek el.

Napirend előtt Géresi Kálmán melegen üdvözölte a választmánynak királyi kitüntetésben részesült két tagját: Lőkövits Artur muzeumi igazgatót és Kenézy Gyula dr-t, a kör alelnökét. Egyszermind részvétellel emlékezett meg az elhunyt Vértési Arnoldról, akinek, mint a Csokonai-kör egyik alapítójának és első elnökének érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta a választmány. Arcképet megszerzik a kör tanácstermének részére.

A napirend tárgyai közül kiemelkedett a Csokonai- és emlékkert átadásának ügye, a mely már évek óta húzódik a Csokonai-kör és a város között. A választmány belátta, hogy a kör hivatásával alig egyeztethető össze kerteknek fejlesztése és kellő gondozása felülmúlja a kör anyagi erejét, ennél fogva meghajolt a város kívánsága előtt és átadja a két kertet az emlékkerti és Csokonai-szobori alapokkal együtt, amelyeknek összege 18521.68 korona és amely alapok más célra nem fordíthatók, mint a kert fenntartására és a Csokonai-szobor gondozására. Teszi pedig a Csokonai-kör ezt a lépést abban a reményben, hogy a város a maga erkölcsi és anyagi erejével sokkal nagyobb mértékben teljesítheti azon kötelességeket, amelyeket az emlékkert és a Csokonai-szobor neimes célja követel.

A választmány két bíráló bizottságot is küldött ki. A Lőkövits-pályázatra érkezett költői elbeszéléseket fogják Tüdős János dr. elnöklete alatt Mitrovics Gyula dr. és Nagy Vilmos; a Telegdi Kovács-féle drámai pályázat bíráló bizottsága áll Szávay Gyula, Sárvány Lőrinc és Kardos Albert tagokból, akikhez a kör még Thury Elemért kéri föl a színtársulat tagjai közül.

A választmány örömmel hallotta, hogy a téli évad felolvasó ülései jórészt elő vannak készítve. A felolvasó ülések sorát a Csokonai emlékeztetének szánt ünnepi ülés nyitja meg november 17-én, amikor Ecsedi Ist-

ván dr. fog előadást tartani Csokonairól és a rézmetsző diákokról. A többi felolvasásokra közreműködésüket megígérték Gerébi Kálmán, Körösi Kálmán dr., Nagy Vilmos, Molnár István dr., Pröhle Vilmos dr., Jókay Lajos, Kardos Albert tudományos és szépirodalmi dolgozatokkal, míg költői művekkel Szávay Gyula, Jánosi Zoltán, Zivuska Andor, Kuthy Sándor, Benedek János, Szávay Zoltán és Tóth Árpád fognak szerepelni.

A választmány még foglalkozott az Országos Közművelődési tanács felhívására a választói jog reformjával, amelynek a haladás szellemében való kiterjesztését kívánja, de amely reformnak részleteibe belebocsátkozni nem érezte magát hivatva; azonkívül tárgyalta több apróbb folyó ügyet és tudomásul vett számos jelentést, többek között néhány alapió és rendes agnak a belépését.

Készen a csatornamű.

November elején lesz az átadás.

E hónappal Debrecen város közönségének egy régi vágya meg teljesedésbe. Elkészül a csatornahálózat, amelynek munkálatai már a legközelebbi napokban befejezést nyernek. Szerencsés körülmények, jó időjárás, az építésvezetők sürgetései, a vállalkozó igyekezete tették azt, hogy már ez év végén a csatorna mű teljesen üzembe kerülhet.

1910. április 24-én kezdték meg az előmunkálatokat és június hóban az építést. Épen egy esztendővel később, mint kellett volna, mert a munkálatokat már 1909. évben kellett volna megkezdeni, de egy hosszú év telt el felebezzésekkel. Így azután, mivel a csatornamű kiépítését három évre irányozták elő, úgy tervezték, hogy a nagy munka csak 1912. évben lesz teljesen kész. Ennek dacára is a csatornaépítést befejezik már az idén, tehát összesen két év alatt.

A végső munkálatokra még összesen két hét kell s akkor megtörténhetik az átvétel, amelynek időpontját november hó első hetének valamelyik napjára állapítják meg. Az átvételnél a város műszaki közgei és a minisztérium kiküldöttjei vesznek részt. A bizottság leszáll a csatornanyílásokba s a helyszínén vizsgálja felül az építkezéseket. Az egyik mászható csatornában terített asztal is várja a bizottságot, amelynek munkája egy egész napot vesz igénybe.

A csatornaépítés munkája ma még teljes erővel folyik, de már csak kis területen s a legkönnyebb helyeken, ott ahol már csak homokos talajban kell a földmunkát végezni. Az 54 kilométeres műből eddig készen van 50 kilométernyi rész. A hátralévő 4 kilométernyi csatorna részt még a Péterfia elején, a Vigkedvű Mihály, Pacsirta-, Lorántfy-, Fazekas Mihály-, Mányi, Berek- és Szappanos-utcákban kell elvégezni. Ezek a munkák két hétig tartanak, azután egy hétig azokat a pótlásokat végzik el, amelyeket az építésvezető kíván és jelöl meg. E pótlások közben megkérlik már a felülvizsgálatot. A felülvizsgálat után a város nyomban átveszi és minden részében üzembe helyezi a csatornaművet.

A város kifizetett eddig a csatornaműért két milliókoronát, ami ugyan tullepi már a tervezett összeget, de e tullepést indokolja az, hogy a régi csatornák bontásának költsége az eredeti költségvetésben nem volt benne és hogy több pótmunkát időközben vettek fel és végeztek.

Az utcai főcsatornákkal egyidejűleg készülték el a házi bekapcsolások is. Debrecen ama körzeteiben, ahol csatornázás készült összesen 3600 bekapcsolásra van szükség. Ebből pedig 3000 már készen is van s ezeknek költsége 1 millió koronába került.

Nagy aggodalommal tekintett mindenki arra a helyzetre, hogy a csatornamű mindenütt elkészül, a vízvezeték pedig még nem lévén meg, nem lesz a csatornáknak öblögetése, ami által pedig eldugulások állanak elő.

Ez azonban eddig még nem történt meg olyan mértékben, hogy az nagyobb károkat okozott volna. A csatornaszemeknél került ugyan be a hálózatba sok szemét, por, de ez annak következménye, hogy az utcák közvetlenek s így a csatornába belekotródik a debreceni utcák hagyományos pora, piszka.

A csatornázás munkálatai annál is inkább hamar készen lesznek, mert az utólagos programból kiesett egy részlet. Az István-malom csatornázása. Ez irányban már tárgyalások is folytak az István-malommal. Most azonban, hogy a malom beolvadt a Borsodmiskolci malom részvénytársaságba, nincs többé remény arra, hogy ezt a fontos csatornázást végrehajtsák, akármennyire is tarthatatlan az István-malom árának közegészség ellenes állapota.

A csatornaműre tehát ma már úgy tekinthetünk, hogy az készen van. Az utolsó betoncsöveket várják még be s néhány nap múlva már a modern fejlődésnek ez a nagy tanúbizonysága üzemben lesz minden vonalon.

Színház és művészet.

A színház műsora:

VASÁRNAP: Délután *Iglói diákok*, daljáték. Este *Ártatlan Zsuzsi*, operett. Bemutató előadás. (Kis bérlet.)

HÉTFŐ: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (A. bérlet.)

KEDD: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (Béletszünet)

SZERDA: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (B. bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (C. bérlet.)

PÉNTEK: *Bilincsek*, dráma. Bemutató előadás. (A. bérlet.)

SZOMBAT: *Bilincsek*, dráma. (B. bérlet.)

VASÁRNAP: Délután *Babuska*, operett. Este *Milliók*, énekes bohózat. Bemutató előadás. (Kis bérlet.)

Iglói diákok. Vasárnap délután az Iglói diákok című bájos diáktörténet kerül színre, melyben csaknem az összes operetszemélyzet von foglalkoztatva. Borbély Lili játssza Évikét, Holéczy Pista Falussy, Petki Pál Bérczi Ernő lesz.

Az Ártatlan Zsuzsi bemutatója. Meleg estéje lesz vasárnap a debreceni színpadnak, amelynek igazán pompás, kiváló sikerű operettnek lesz a bemutatója. Az *Ártatlan Zsuzsi* című operett Budapesten és mindenütt, ahol színre került, teljes diadalt aratott. Minden tekintetben nagy érdeklődésre tarthat számot e kedves operett, mert zenéje és librettója egyaránt elsőrangú.

A második felvonásban színre állított *Moulin Rouge*, azonkívül számos tánc- és énekbetétkkel van fűszerezve. Az igazgatóság, tekintettel a várható rendkívüli nagy érdeklődésre, az operettet egymásután ötször tüzte műsorára és pedig vasárnap kisbérletben, hétfőn A) bérletben, kedden általános bérletszünetben, szerdán B) bérletben, csütörtökön C) bérletben. Minthogy a keddi előadást bérletszünetben tartják meg, az igazgatóság felhívja a közönség figyelmét, hogy e napon a különben kibérelt páholyok és elsőrendű támlásszékek is megválthatók a színházi pénztárnál. Az összes előadásokra jegyek előre válthatók vasárnaptól kezdve a színházi pénztárnál.

Bonbonniere. Vasárnap két előadás lesz a Bonbonnierben. Délután 4 óraker nagy családi előadás lesz mérsékelt helyárrakkal. Ez előadáson a teljes műsor színrekerül. élükön dr. Stephánynéval és Czobor Ernővel. Jegyek 2, 1 koronáért és 60 fillérért 10 óráig Antalynál és 3 órától a pénztárnál válthatók. Este a megnyitó műsor utolsó estéje Szilassy Etel és Horváth Kálmán felléptével. Hétfőn a műsorok műsora lesz, a kiváló új attrakciók és művészek felléptével.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott áruk mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

A parlamenti béketárgyalások.

A miniszterelnök Bécsben.

Érthetetlen rosszakarattal s pesszimizmussal színezett híreszteléssel kíséri az ellenzék egy része a béketárgyalásokat, amelyekről már eddig is megállapították az ellenzéken, hogy azok nem vezettek eredményre. Holott nagyon jól tudják, hogy az eddig folytatott tárgyalásokat nem eredmények elérésére folytatták, hanem azért, hogy a békeakció vezetője tapasztalatokat szerezzen és majd csak ezek alapján kezdjék meg a béketárgyalásokat. A mai helyzetről különben a királyt is tájékoztatni fogja a miniszterelnök.

A legutóbbi eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Folynak a béketárgyalások.

Justh Gyula ma délelőtt hosszasan értekezett Holló Lajossal és Batthyány Tivadar gróffal, mint a pártnak álláspontját képviselő párttagokkal. — Az értekezlet után Justh Gyula Szalontára utazott. Miután tehát a vezérek, Lukács László és Tisza István gróf is távol vannak, két napra a tárgyalások szünetelni fognak, azonban már a jövő hét elején újra több ellenzéki politikussal fog tárgyalni Berzeviczy Albert.

A jövő heti tárgyalások után Berzeviczy Albert előtt már tiszta kép fog állni a helyzetről és az ellenzék kívánságairól s akkor már Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök személyesen léphet érintkezésbe az ellenzék tagjaival.

Kossuth-párti hang a békeakcióról.

Barabás Béla, a Kossuth-párt alelnöke, akit egy újságíró a békeakcióról megkérdezett, ezeket mondta:

— Nekem meggyőződésem, hogy a béketárgyalások eredményre nem vezethetnek. Amit az eddigi tárgyalásokról tudok, abból látom, hogy ez az akció tulajdonképpen Kossuth-párt leszerelésére irányul. Hát akik erre alapították számításukat, alaposan csalódnak, mert a Kossuth-párt nem fogja cserbenhagyni azokat, akikkel eddig együtt harcolt és tovább is folytatja a küzdelmet mindaddig, míg a véderőjavaslatokat vissza nem vonják. Kossuth Ferenc és Holló Lajos az expozé után tartott felszólalásaikban felajánlották a módot arra, hogy a költségvetés tárgyalásával az exlex elkerültesse. Mi, a Kossuth-párt zöme addig nem szüntetjük be a harcot, míg a véderőreformot vissza nem vonják. Így tehát, bármennyire szimpatikus is Berzeviczy személye, akciója nem vezethet eredményre. Ugy tudom, hogy több oldalról, köztük Andrassyéról is megpróbálták Kossuthot engedékenységre hangolni a béke érdekében, de Kossuth is hajthatatlan maradt.

Ez a harcias hang azonban nem jelenti egyszersmind a béke ellenzését, csak azt, hogy a párt következetesnek és álláspontja szilárdnak lássék.

Egy tárgyilagossá vélemény.

A Magyar Hírlap egy előkelő politikus nyilatkozatát közli, amelyben a politikus a következő megállapításokat teszi:

Kétségtelen, hogy a tárgyalásoknak több kedvező eredménye van. Egyik ama bizonyosság, hogy a békének személyi akadálya nincsen, csupán tárgyi. Kétségtelenné lett, hogy meg van a hajlandóság minden

oldalán a béketárgyalások folytatására. Ezt a két pozitívumot, mint a tárgyalások eredményét jelenthette Berzeviczy a miniszterelnöknek. A meghallgatottak között nézetkülönbségek különösen a sorrend kérdésében merültek fel. Justh a választójogot, Kossuth a véderőjavaslatot akarja előbb elintézni.

A miniszterelnök kihallgatása.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma éjszaka tizenegy órakor Barczy István dr. titkára kíséretében Bécsbe utazik. Holnap délben jelenik meg kihallgatáson a király előtt, akinek — a Budapesti Ludósító irányadó helyről nyert értesülése szerint — a politikai helyzetről tesz jelentést. Délután visszautazik Budapestre.

Nagy hausse a Közgazdasági Bank részvényekben

370 koronáról 430 koronára.

Városszerte feltűnést kelt az az óriási kereslet, mely a debreceni Közgazdasági Bank részvényei iránt két-három nap óta észlelhető.

Tudvalevő, hogy néhány évvel ezelőtt ennek a példásan vezetett s a szó szoros értelmében minta-intézetnek a részvényeit egy helybeli pénzember vásárolni kezdte, abból nagy mennyiséget összegyűjtött, majd az árat jó magasra felverve a Debreceni Első Takarékpénztárnak eladta. A Közgazdasági Bank a Debreceni Első Takarékpénztár befolyásától védekezvén, alaptőkéjét emelt s az így kibocsátott új részvényeknek nagyrészt a Pesti Hazai Első Takarékpénztár részére adta át, amely intézettel azután szorosabb összeköttetést létesített; a Debreceni Első Takarékpénztárral fennálló békés viszony fentartása céljából pedig oly megegyezést létesítettek, amelynek értelmében a Közgazdasági Bank vezetőségébe a Debreceni Első Takarékpénztár vezetői közül néhánynak helyet biztosítottak s azonkívül a Debreceni Első Takarékpénztár által kibocsátott új részvények lombardirozására szerződéses viszonyba léptek. Így állt a dolog eddig s így áll ma is.

És éppen ezen szép harmónikus működés közepett, éppen akkor, amikor a pénzügyi viszonyok világszerte s természetesen minálunk is óriási módon feszültek, midőn az értékpapírok mindenütt szállanak lefelé, rendkívül meglepi a pénzpiacot az, hogy a Közgazdasági Bank részvényei, amelyek idáig 370—380 koronáért keltek el, egyszerre 420—430 koronára szöktek fel. Ez a papiros mindig kedvelt és keresett volt, a hasonló intézetek egyenértékű papirosainál mindig jobban megfizették azokat, de hogy mi szolgáltatott okot arra, hogy most városszerte olyan nagy keresésnek örvend, ez mindenkit egy nehezen megoldható kérdés elé állít. A kombinációk egész seregét hallja az ember lépten-nyomon. Az egyik tőkeemelést gondol, mások arra következtetnek, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár és a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület, tehát ez a két intézet, amelynek együtt a részvények számának körülbelül a fele van birtokában, e kiváló intézetet, affiliálni óhajtják. Ez utóbbi kombinációt megerősíteni látszik az a körülmény, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár részvényei iránt is fokozott érdeklődés nyilvánult meg az utóbbi napokban. Van még sokféle kombináció, de mindezekből ezidőszertig lehetetlenség kihámozni a pozitív valóságot.

Mindenképpen érdekes, hogy városunk,

amelynek közigazdasági élete mindeddig olyan sima mederben folyt, az utóbbi időben valószínűs közgazdasági emóciók színhelyévé lett. Nem olyan régen történt, hogy a Takaré- és Hitelintézet, idegen befolyásoktól védekezendő, egy budapesti hatalmas intézet támogatását szerezte meg, az sem régi keletű, hogy a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárral lépett szorosabb üzleti nexusba, alig multak el azok a hullámok, melyek az Istvánmalom körül zajlottak, máris egy egészen új jelenség előtt állunk. Már régebben tapasztaljuk azt, hogy nagy, erős fővárosi intézetek igyekeznek maguknak a mi pénzintézeteink révén itt piacot szerezni. Mi a magunk részéről semmi veszélyt sem látunk abban, ha piacunkon itt látjuk a fővárosi domináló pénzintézeteket és ha azok a debreceni részvényesek érdekeit nem sértik, örömmel üdvözljük őket.

Kereszt a városházán.

A bácskai metropolis botránja.

Szép, gazdag város Szabadka, a Bácska metropolisa. Bájosan naiv ott a hamisítatlan magyar néplélek megnyilvánulása. Hogy a magyar néplélek naiv megnyilvánulásai kisé duhajak, ott a bicskázás gyakoribb a kultur eseményeknél, hogy a virtus, a magyar virtus és dulakodás mind olyan, mint az ugynevezett magyar előidőkben, mondjuk jó százesztendővel azelőtt — az nem baj, sőt annál kedvesebb, mert legalább egy darab Ösmagyarországot látunk benne megnyilatkozni. Igaz, hogy ez mind csak a mulatók Szabadkát mutatja, már pedig Szabadka közel százezer lakosához — megfelelő közigazgatás is kell. Lássuk már most, milyen is az a szabadkai közigazgatás?

A közigazgatás persze a városházán összpontosul, amely nagy téren gyönyörű, levegős térségen hatalmas épület, kissé elnyújtott magyar cirádákkal, öntudatlan, szinte véletlen stílusban építve. Borzasztó nagy torony rajta, a tornyon egy embermagaságú, gyönyörű aranyos kereszt. Olyan, mint egy katolikus templom.

Óriási hajójában tömjénillatos áhítatlan állanak a posztoló szuronyos rendőrök. Az emeleten nagy sereg ember áll a tanács-terem ajtajában, bent tanácsülésen vannak a városatyák. Nagyon hangos szóval vannak, ilyet még templomban nem láttam. Verik a mellüket, még átkozódnak is. Ugyáltszik, még sem istentisztelet, — hanem tanácsülés; nem templom, hanem városház.

Lassanként megértjük miről van szó. A tanácsi előadó elmondja, hogy nagy baj történt a toronnyal, annak is a csucos felével. Azzal, hogy a kereszt fénylik. Ugyanis — már egyáltalán nem fénylik, mert a fényesség lekopott róla. Összenéznek erre a celebrátusok: mi ez?

— Hát egyszerűen az, mélyen tisztelt városi tanács az Urban, hogy az aranyozó-vállalkozó becsapott bennünket.

— Miféle aranyozó? — kérdik.

— Hát az, aki a városháza tornyának keresztjét bearanyozta.

Szépen kiderül, hogy a városháza tornyának hatalmas jellegét, a keresztet félébe bearanyoztatták. Fizetett ezért a város hatszáz koronát, ami nem is olyan sok. Igen ám, csak hogy az aranyozás szépen lekopott és most a szabadkai városháza fölött közönséges rézkereszt szegyenkezik, ami nem válik dicsőségére egy dús gazdag bunyevác városnak, ahol vagy százezer ember fizet adót, ahol minden huszadik ember milliomos, ahol azonban még ma sincs vízvezeték, csatornázás, ahol a hatvanas évekből máig rothadt színházban paprikácscsirke- és rostélyoszag mellett játszanak, no meg, ha ötven ember előtt estünkint.

A keresztet tehát nyilván újra be kell aranyoztatni. Ha be kell, akkor nyilván le

kell venni az irdatlan magasból. A vállalkozó véleménye szerint a keresztlevétel három-ezerkétszáz koronába kerül. Egy fillérrel se kevesebbe. Az újrafestés további hétszáz korona; ha tehát a szabadkai városháza tornyának keresztjét újra csillogónak látni akarják, ez a városnak háromezerkilencszáz koronájába kerül. Ennyit pedig csak megér az, hogy anno 1911-ben Magyarország egyik legnagyobb városában még a városházán is kicsucosodjék a kongregációs szellem.

Tehát, — amit az elején mondtunk. Bajos város Szabadka a maga őseredetiségében. Olyan, mint száz év előtt. A „hit világozása” még ma is elhomályosítja a közigazgatás hiányosságait. A városháza inkább templom, mint városháza, ahol a kereszt bearanyozására négyezer koronát fizetnek, de kulturális és közigazgatási szükségletekre, arra nincs pénz, nem is kell, mert ahol bor van, meg kártya, meg cigány, — minek ott vízvezeték, csatornázás, meg rendezettség.

A KULISSZÁK MÖGÜL.

BORBÉLY LILI ÉS A NAGYBÖGÖS.

— A „Cigányszerlem” hatása. —

Borbély Lili, a társulat pikáns arcu, temperamentumos szubrett művésznője Szabadkáról került Debrecenbe. Ahol a közönség dédelgetett kedvence volt. Aki bekerülhet az „Arany János”-utcai pacirtafészekbe, ahol a művésznő kipihengeti a dícsőség fáradalmait, egyszeribe megérti, miért emlegeti még ma is oly szeretettel Borbély Lili a szabadkaiakat s a szabadkaiakat, hogy nem tudják elfelejteni az ő Lilijüket.

E sorok írója pár hét előtt lenn kószált a bunyevác fővárosban, ahol régi, kedves ismerősei vannak. Szó került a színházról is.

— A Lili nem jön vissza! — mondta Piu-kovich József, a színügyi bizottság elnöke, a legbájosabb kultürember ebben a nekipezdülő, épülő városban.

— No akkor nem is bírok én az asszonyokkal! — jelentette Vermes Béla, az ottani zseni társaság tóngebere.

— Hogy-hogy? — érdeklődtem én — hát már az asszonyok foglalják le a primadonnákat is?! Nemcsak a hősszerelmeket?!

— Hisz ez hősszerelmes volt — mondja az elnök ur — olyan hős, hogy még engem sem szeretett.

— De téged csak igen? — fordultam Pertich Kálmánhoz, az ottani aranyifjúság Don Jánosához.

— Nem vagyok én nagybögös! — adta az rejtélyesen a választ. Amit mind máig meg nem értettem.

Ma ott forgolódtam a kulisszák mögött és egy összegyűrött papirgalacsin akadt az utamba. Csaknem felborultam rajta. Felemeltem a földről és önkénytelenül is szétbontottam. Egy levél volt, tele helyesírási hibával.

Szabadka, 1911. október 10.

drága Művésznőkém lelkem!

drága Művésznőkém lelkem!

a Mióta elment innét, be Nagyon is fáj az én lelkem nincs nekem kedvem a Bandába se Csak hogy ott alig van új Első banda, a hová mehetnék s mert hogy maga Se szeret, hát megesz a bánat. A Mért én csak Nagy bögös vagyok, maga meg Színész, az nem Oly nagyok, látam én mán Színésznét aki Czigánt szeret.

Hát a Simay hercegné. Így még érdekesebb . . . De hát egy nagy Bögös csaknem primás, az ám. Mert hogy akkor maga is Szeretne, ahogy nem Szeret.

Azért hát nehigye hogy ójon Szamár

vagyok mer hogy Czigán vagyok Tudom a Huszárfőhadnagy urat Akit Ismér a város is; azaz Szabadka. De hát én oi hüiséges Szerető vagyok Ezt is Elnézném.

Azér ha aszondaná Te bögös Gyere hát menyünk együtt az Életsorba, még a bögöm is eladnám csak mehessek Irjon poszterestánt Szabadka Csak egy betinyi Választ:

*Nagybögös:
Rác Gusztó.*

Nem szóltam semmit, csak detektiv természetem szerint kutatni kezdtem.

Megállapítottam, hogy a huszárfőhadnagy is, meg a nagybögös is élő alakok. — Előbbi még budapesti ismerőse Borbély Lilinek, az utóbbi pedig a fenthivatkozott nagybögös, aki egyedül volt, aki a visszautasítás dacára is megmaradt a — *művésznő mellett.*

Természetesen illő távolságban s csupán „levelezésileg”, mert a szegény nagybögös még hangszerének varázserejével sem tudott kicsalni „csak egy betinyi választ”.

A szabadkai aranyifjúság pedig úgy akarta meghosszolni magát a tartózkodó művésznőn, hogy ha valaki a Borbély Lili egyéniségét dícsérte, szarkasztikusan vágták a szemébe:

— A nagybögös is azt mondta!

De amit az urak terveztek, azt a hölgyek menten lerombolták, mert Borbély Lili izlése, temperamentuma és tehetsége lázba hozta a fiatal bakfisokat és öreg matrónákat egyaránt s mire a színi évadnak vége lett, megbékélték a fiatal urak is. Soha olyan búcsút, mint a Borbély Lilie volt. Hulltak a babérok, illatos volt a virágtól a terem s a koszoruhalmazt mikor hazavitték és lampionos tömeg énekelte a művésznő kedvenc dalát, a „Sorentói emlékek”-et s hosszú kocsisor volt a nyomában, egy ismeretlen idegen, megkérdezte:

— Ugyan kit *temetnek* ilyen későn?! . . . Olyan fájdalmas volt a válás.

Conferecier.

HIREK.

A Debreceni Hitelbank a debreceni egyetemért.

Gerliczy Ferenc báró zsaroló kirohanására ma Debrecenből nemes és szép választ adott a Debreceni Hitelbank igazgatósága. — Ma tartott ülésén ugyanis kimondta, hogy előterjesztést tesz a holnap délelőtt tartandó rendkívüli közgyűlésnek, hogy *százezer koronát szavazzon meg a debreceni egyetem céljaira.*

Az igazgatósági ülésnek egyhangu határozata csakhamar köztudomásúvá lett és azt városzerte nagy meglepéssel és örömmel fogadták, mert egy közgazdasági intézet ilyen áldozatkészségének a döntés pillanatában nagy sullyal kell bírnia ott, ahol minden tekintet mérlegelni fognak.

A Debreceni Hitelbank e cselekedete bizonyossága annak, hogy a bank igazgatósága teljes tudatában van nemes kötelességeinek, amelyek közt a magyarság kulturájának emelése is ott van. De itt nemcsak a kultúra, ha-

nem a humanizmus is áldozatkészséget élvez. Mert a százezer koronát a Debreceni Hitelbank a debreceni egyetem internátusának szánta.

Százezer korona hatalmas összeg és mint pénzürték is megbecsülhetetlen nagy hasznu adomány, de hasonlóképpen nagyértékű az az erkölcsi tartalom, amelyet az a tény ad, hogy egy ilyen hatalmas pénzürték, mint a Debreceni Hitelbank a kulturális célokra áldozatot hoz.

És még egyről kell megemlékeznünk akkor, amikor ez örömhirt közöljük. Arról, hogy kinek a keze, a gondolata hozta létre ezt az elhatározást. A Hitelbank elnökének Kenézy Gyula dr.-nak, az új udvari tanácsosnak soha ki nem merülő nagy lelke az, amely a százezer koronás adományban megnyilatkozik. Egy újabb nagy gondolat valósult meg az adományban.

De éppen ugy nagy elismerés illeti meg az igazgatóságot is, amely megértette e nagy gondolatot s annak testet adott. Bizonyos, hogy a holnapi közgyűlés is egyhangu határozatban fogja kimondani, hogy a százezer koronás adományt a jótékony, a kultúra szent nevében örömmel hozza meg.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A debreceni református templomban e hó 15-én prédikálni fognak: A Nagytemplomban János Zoltán lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Szele György lelkész, 11 órakor Papp József s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Bartha Dezső s.-lelkész, az Ispóty-templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész. Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Kutas Kálmán s.-lelkész végzi.

— **Az egyetemi bizottság ülése.** Debrecen város egyetemi bizottsága vasárnap délelőtt fél tizenkettőkor tartja meg gyűlését a városházán. Az ülésen a monstre deputáció utját s a szervezés részleteit fogják tárgyalni. Hír szerint a küldöttség e hó 19. napján, csütörtökön utazik fel a fővárosba.

— **Sürgető a miniszter a pénzügyi palota dolgát.** A pénzügyminiszter ma sürgető leiratot küldött Debrecen város tanácsához. A miniszter felhívja a várost, hogy a telkek átengedése kérdésében tett legutóbbi ajánlatára hozzon döntést, mert az előmunkálatok s tervezések megkezdését el akarja rendelni. A sürgető leirat kedvező jelenség, mert azt mutatja, hogy a miniszteriumban elhatározott dolog a debreceni pénzügyi palota mielőbbi felépítése. Mégis a sürgető már későn érkezett, mert éppen a legutolsó közgyűlésen mondta ki a törvényhatósági bizottság, hogy a pénzügyminiszter ajánlatát elfogadja, a pénzügyigazgatóság mai telkét négyzögölenként 772 koronával megveszi, a Kossuth-utca 12—14. számú telkekből szükséges részt pedig négyzögölenként 500 koronával átadja a kincstárnak. Most már csak e határozat jogerősségét kell bevárni. A tanács ilyen értelemben jelentést is tesz a tanácsnak.

— **Hitelesítő közgyűlés.** Ma délután 4 órakor volt Kovács József polgármester elnöke alatt a hitelesítő közgyűlés, amelyen a csütörtöki közgyűlés jegyzőkönyvét hite-

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyvíz.

Raphető ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 3.

lesítették. Ugyanakkor Dóczy Emil dr. az ujonnon kinevezett tb. főügyész is letette az esküit.

— **Az olasz-török háború.** Tripoliszból táviratozzák: Caneva tábornok megizente Munir pasának, az elmenekült tripoliszi helyőrség parancsnokának, hogy azonnal tegye le a fegyvert, különben az olasz haderő elene fog vonulni. Egy szó sem igaz abból, hogy az olasz csapatok véres vereséget szenvedtek egy felderítő uton és 1600 emberük sebesült meg, a halottak száma pedig szintén nagy volt.

Róma, október 13. A nagyhatalmak értesítették San Giuliano külügyminisztert, hogy nem hajlandók Rómában intervenálni. Az európai kabinetek azt tudatták a portával, hogy eszközözzön ki maga fegyverszünetet és lépjen közvetlen érintkezésbe az olasz kormánnyal, de igényeit szállítsa le, mert Olaszország hallani sem akar a szultán szuverenitásáról Tripoliszban.

Köln, október 13. Konstantinápolyból jelenti a Kölnische Zeitung tudósítója: A kullisszák mögött nagy események készülnek. A parlamenti pártok el vannak keseredve a kormány ellen és az ifjútörökök irtó-hadjáratot hirdetnek. Növeli a veszedelmet a tisztikar gyanus vieselkedése és Mahmud Seffket pasa hadügyminiszter ismét szigorú rendeletet bocsátott ki, hogy a katonatisztek óvakodjanak a politikától s ne tüntessenek a kormány ellen.

— **A kereskedelmi és iparkamara a haramadosztályú adók emelése ellen.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara felszólalt azon országosan tapasztalható nagymérvű adóemelés ellen, amely a III. osztályú kereseti adók legutóbbi kivetésénél az iparosokat és kereskedőket érzékenyen sújtotta. Különösen óvást emelt az ellen, hogy a műhelyüzlet és lakásbérlet nagymérvű emelkedése adóemelési indokul ne szolgálhasson, mint-hogy ez nem jelenti a kereskedő és iparos forgalmának emelkedését, hanem a telek és lakásüzérkedés következménye. A törvénynyel megállapított eljárási módtól eltérően azonban a kivetett adó nem lévén mérsékelhető, a súlyos adóemelés által érintett érdekelték csupán egyenként az adófel-számolási bizottságnál kérhetik adójuk mérséklését, igazolva, hogy az emelésnek megfelelő mérvben forgalmuk nem emelkedett.

— **A portugál royalisták fogságban.** — Lisszabonból táviratozzák: Tegnap érkeztek meg Vinhaesből és Chavezből a fogoly royalisták, száma százhatvenen. A fővárosba hozták őket és haditörvényességük fog felettük ítélni. Mikor a lisszaboni pályaudvaron kiszállították a monarchista összeesküvőket, gróf Restello contót ajánlott föl jótékony célra, ha nem kísérik őt gyalog végig a városon a csöcselék gunyjárta, de nem használt semmit, a többi fogolylyal kellett mennie lánccraverve.

— **Középszkolai tanárok gyűlése.** — A debreceni tanári kör tegnap délután tartotta alakuló gyűlését a református kollégium kistanácsstermében. Dóczy Imre elnök szép szavakkal üdvözölte a szép számmal megjelent tagokat, akik a jelen iskolai évre egyhangulag újból a régi tisztikart választották meg. A tisztújítás után Molnár István dr. böszörményi tanár tartotta meg igen érdekes, feszült figyelemmel hallgatott értekezését. A kiváló készütségű fiatal tudós, aki a múlt évet állami ösztöndíjjal Oroszországban töltötte s ott a szláv filológia és orosz irodalom tanulmányozását tűzte ki feladatául, személyes tapasztalataiból és megfigyeléseiből adott elő igen érdekes adalékokat s színes képét tárta fel az orosz közoktatásnak. Ezután Csürös Ferenc dr. titkár számolt be a kilépésekről és új tagok jelentkezéséről. Végül Gulyás István dr. tett előterjesztést a tanárkongresszus végrehajtó bizottságának működéséről. A kör tudomásul

vevén az előterjesztést, ugyancsak Gulyás drt küldötte ki a központi választmány legközelebbi gyűlésére.

— **Két új kolerabeteg a fővárosban.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Tegnap délután a Szvetenay-utca 8. számú ház harmadik emeletén, a 19. sz. lakásban Horváth Benő 59 éves napszámos kolerára valló tünetek közt megbetegedett. A tisztí főorvosi hivatal intézkedésére a fertőtlenítő intézet kocsija Horváthot a Gellért-kórházba szállította, az intézet emberei pedig fertőtlenítvén a Szvetenay-utcai házat és annak Horváthtal érintkezésben volt lakóit, az utóbbiakat szintén beszállították a Gellért-kórház megfigyelőosztályára. A kórházban Horváth Benő állapota egyre válságosabbá lett és a napszámos ma reggelre meghalt.

Csaknem egyidőben a napszámos lakásának fertőtlenítésével Erzsébetfalváról telefonon értesítették a fertőtlenítő intézetet, hogy az ottani Gyár-utcán egy munkásasszony hever, a kolera minden látható külső jelei közt. A nő Borbély Katalin napszámos asszony volt, aki Erzsébetfalván lakik, a Gyár-utca 1. számú házban. Borbély Katalin tegnap délelőtt tíz óra tájban annyira rosszul lett, hogy nem folytathatta a cseréphordást. A munkavezető elküldte s a beteg nő a folytonos rohamoktól gyötörve a Duna-parton és a Soroksári-uton végigtámolygott a rác-kevei vicinálisnak a Közvágóhid előtt levő állomásáig. Itt vonatra ült, hogy kijusson Erzsébetfalvára. De a vonaton is többször rosszul lett és hasztalanul igyekezett eltüntetni ruhájában betegsége nyomait. A bakteriologiai vizsgálat határozottan megállapította, hogy Borbély Katalin ázsiai kolerában szenved.

— **Csalás a „művészet“ nevében.** Hónapok óta jár itt Debrecenben egy borotvált arcú, intelligens kinézésű szemüveges fiatalember, aki sorra járja a házakat és megrendeléseket vesz fel „festményekre“. — A kávéházban „Művész ur“-nak szólítják s ha az ismeretlen halandó kíváncsiaskodik, a pincér, mintegy jóleső büszkeséggel világosítja fel kilétéről:

— Radványi ur, a festőművész.

Egy-egy kép pedig nem is kerül nála sokba. Odaadod a fényképedet, adsz előlegül 30 horonát s még harmincat, ha a kép elkészül — majd, ha fagy!

Mint-hogy pedig itt Debrecenben ez idő szerint semmiféle folyó, álló, vagy egyéb nagyobb és kisebb szabású víz nincs, ám az emberek kezdik érezni, hogy hidegre jár az idő, sürgetni kezdték a „művész urat“, hogy elérkezett már a bemondott terminus. És követelték a képet. De mennyire követelték! Felmentek a rendőrségre s ott be-kérítették Radványi urat. Akiről kisült, hogy már nem itt vette fel az első rendeléseket. Hogy járt Rimaszombaton, Kassán, a hol nagyszámu csalást és lopást követett el, a melyekért illő számú napokat és hónapokat is ült. Sőt nem s hívják Radványi Dezsőnek, hanem Rosenfeld Mórnak s a művészethez csupán annyi köze van, amennyiben kellő szakértelemmel válogatja meg azokat a tájakat, ahol képekkel még be lehet csapni az embereket. Ezért a rimaszombati járásbíró-ság 3 és fél havi, a kassai tábla 22 napi fogházart mért rá. Ezeket kívül a fővárosból is örökre ki van tiltva család és szélhá-mosság miatt. Most több rendbeli csalás miatt folyik ellene az eljárás s az első tárgyalást e hó 18-án tartják meg a debreceni kir. járásbíró-ságnál.

— **Megzavart lakodalmak.** Fényi Imre és neje Majorsági-földi tanyai lakosok Benka Mihály Mariska leányának az eskü-vőjére voltak hivatalosak. Nem akartak üres kézzel menni, hát valami olcsó aprójószág

után néztek. E célból elküldték a náluk dolgozó Csokai János rovott multu napszámost, nézne valami olcsó baromfi után. Ez be is nézett a mult éjjel Szabó Jánosné Gyöngyvirág-utcai udvarára, ahonnan 4 rucát, 1 kakast, 2 kapant és 8 jércét, Lengyel Károlyné udvarából pedig három tyukot elemelt. Ezt darabonként 40 krajcárjával engedte át Szügyiéknek, akik különben ismert orgazdák. A rendőrség azonban meglepte őket s Háda János 83. sz. rendőr a megkopasztott baromfiakat elkobozta és a rendőrségre kísérte a takarékos — násznépet. Itt mindhármójukat előzetes letartóztatásba helyezte Mile Pál rendőrkapitány.

— **Halálra ítélt gyermekgyilkos.** Lembergől táviratozzák: A lengbergi törvényszék izgalmas tárgyalás után halálra ítélte Pizicsin Hanka 23 éves parasztasszonyt. Az asszony a mult évben gondozásba vette egy zsidó cselédleány kisgyermekét. A község papja, egy görögkatolikus lelkész e miatt nagyon haragudott reá és kijelentette, hogy addig nem fogad el tőle gyónást, amíg a kis zsidó gyermeket el nem kergeti. Pizicsin Hanka nagyon szerette a gyermeket és nem akarta kiadni a kezéből. A pap ekkor az asszony férjét is felbújtotta és most már ketten együtt üldözték a szerencsétlen asszonyt. Ez annyira kétségbeesett, hogy az év elején vízbe dobta a gyermeket. A tárgyaláson a parasztasszony hiába kérte a pap megidézését, a törvényszék ezt nem rendelte el, de Pizicsin Hankát gyermekgyilkosságban bűnösnek mondta és kötélt általi halálra ítélte.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. állami anyakönyvvezető előtt a következő párok jelentették be házasságkötési szándékukat: Dávid Gábor—Kovács Juliánna, Erdélyi András—Tóth Erzsébet, Baranyai István—Vincze Juliánna, Dobó István—Hornják Zsófia, Kecskés Ferenc—Nyilas Eszter, Kovács Imre—Véteszi Eszter, Grün Károly—Ács Anna, Harsányi Imre dr.—Krucsó Gizella, Kállai Mihály—Böszörményi Mária, Józsa Jenő—Wieder Eszter, Berkes Péter—Szincsik Ilona, Balog Péter—Juhász Zsuzsánna, Koroknai István—Szimcsák Mária, Szatmári Ferenc—Barcsay Erzsébet, Vadász János—Fejér Juliánna, Dobi Lajos—Pástyán Juliánna, Taróczy Antal—Sziics Juliánna, Balog János—Czenke Erzsébet, Juhász László—K. Szabó Ida, Pásztor András—Lipták Mária, Visován Illés—Szilasi Juliánna, Markó Sándor—Kerekes Ilona, Medgyesy Lajos—Szabó Eszter, Jámbor Imre—Szatmári Erzsébet, Maricsek Károly—Várkonyi Margit, Szántó Károly—Balló Mária, Takács József—Szentpéteri Zsuzsánna, Nári Sándor—Biri Eszter, Hatvani Sándor—Biro Juliánna.

— **Baleset a pékműhelyben.** Gruber János 14 éves péktanonc ma délután az Egri-féle sütődében a kemence körül foglalatokodott. Egyszerre az egyik kemencéből előcsapott egy lángnyelv s a gyerek arcát annyira összeégette, hogy súlyos sebekkel borítva a kórházba kellett szállítani.

— **Halál szállodában.** Ma reggel Debrecenbe érkezett Kutschovszky Alajos 53 éves szilágysomlyói irnok, aki hosszabb idő óta tuberkulózisban szenved. Beszállt a Széchenyi-szállóba s még a reggeli órákban felkereste Katona Mihály dr. debreceni orvost, aki porokot rendelt neki. Hazament a szállóba, ahol bevett néhány port és lefeküdt aludni. Mikor később lakásába benyitottak, holtan találták az ágyon. Tüdővízenyő ölte meg.

— **Házasságok.** A debreceni m. kir. állami anyakönyvvezető előtt az elmúlt héten a következő párok kötöttek házasságot: Farkas Gábor—Ókrös Nagy Lidia, Sláger Gyula—Fuchs Ilona, Pálfi János—Illyés Mária, Tóbiás Herman—Stark Szeréna, Szekeres Dániel—Piskolczy Juliánna, Paveltzer Lajos—Barát Mária, Kacska Lajos—Som Anna, Szász Lajos—Csapó Margit, Erdélyi Lajos—Boros

Margit, Németh József—Horog Erzsébet, Bohácsi István—Buckholz Erzsébet, Fűsös József—Cere Zsuzsanna, Tóth János—Kántor Julianna, Vértesi József—Benka Erzsébet.

— **Gyomor- és bélhurutnál** a rég bevált **Ferencz József**-keserűviz páratlan gyógyító ereje az egész világon elismert. A szervezet ezen tiszta ásványvizet kitűnően bírja, mert oldó és élvezető hatása minden fájdalomtól ment és még súlyosabb esetekben sem okoz kellemetlen mellékhatásokat.

A párisi orvosi akadémia, valamint Nyugat-Európa legkiválóbb belgyógyászai a hazai „Ferencz József“-keserűviz természetes vegyi összetételéről és gyógyhatásáról a legbizalmasabb módon nyilatkoznak.

Az igazi Ferencz József-keserűviz a gyógykincsek egyik legértékesebb része és évenként sok millió palackban az egész világba szétküldetik. Kérjük a fűszerkereskedésekben határozottan valódi Ferencz József-keserűvizet, nehogy valamely csekély értékű utánzatot kapjunk.

— **Összehívják a Hortobágyi bizottságot.** A közgyűlésnek ama határozata folytán, hogy a Kubik Gyula-féle Hortobágy-hasznosítási ajánlatot a tanácsnak behatóan tanulmányozni kell, legközelebb összehívják a gazdasági bizottságot és azt a bizottságot is, amely a Hortobágy hasznosításának kérdésével foglalkozik.

— **Kisiparosok közgyűlése.** A debreceni kisiparosok egyesülete vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg rendkívüli közgyűlését az Angol királynő fehér termében.

— **A nazarénus és a sorompó.** Deák Lajos baptista lelkész e hó 12-én hazatartott a vámospércsi országúton. A sorompó azonban le volt érsztve, mert a vonat épen most akart keresztül haladni az országúton. Bár a nazarénus vallás a türelem és a béke igéjén épült, Deák pap mégis békétlenkedni kezdett, dühbe jött, fogta a baltáját és átvágta a vassorompót. Aztán nekihajtott a sínnek. A vonat épen akkor robogott át a vonalon, még hátra érte a szekeret és a hátulját úgy elütötte, hogy lefordult az országútról. A bennülők könnyebben megsebesültek. Deák pap ellen megindították az eljárást.

— **Verekezés a tőzsdén.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A mai értéktőzsdén Kormos Gyula bankár megtámadta és inzultálta Vajda Imre tőzsdetanácsost, mert neki tulajdonította, hogy a Magyar Bank részvényei estek. A verekezés nagy megdöbbenést keltett s az üzlet percéig szünetelt.

— **Ellítették a suszterbárót.** Annakidején megírtuk, hogy Perényi Zsigmond báró kiskvárdai cipészegéd még augusztusban egy bálból hazatérőben lelőtte Fácán Erzsébet fiatal szép varróleányt, aki rögtön meghalt. Azután a báró önmagára lőtt, meg is sebesült, de csakhamar felgyógyult. Pénteken volt ennek az ügynek a tárgyalása a nyiregyházi királyi törvényszék előtt Sarvay János dr. törvényszéki bíró elnöklésével. A suszterbáró azt vallotta, hogy közös elhatározással történt az eset, mert Fácán Erzsébet szülei nem egyeztek bele az ő házasságukba és egy vasúthoz akarták adni a leányt. A törvényszék két évi fegyházra ítélte a cipészbárót.

— **Halálos végű vadászat.** A baranyamegyei Magyarszék helységeiből jelentik: Bencze István és Gulyás János bányászok tegnap délelőtt a községi erdőbe vadászni mentek. Közben Bencze előreküldte a 18 éves Gulyást, hogy nagy körből hajtsa föl a vadat. Bencze egyszerre egy cserje mögött mozgásra lett figyelmes és abban a hiszemben, hogy vadra akad, belelőtt a bokorba, totta meg, nem terheli-e Benizét bünső gondé társát találta, aki néhány lépésnyire holtan esett össze. A vizsgálat még nem állapíthatatlanság.

— **Elgázolt vasúti tisztviselő.** Kiskunfélegyházáról jelentik: Ma reggel Pestszentlőrincz-nyaraló állomáson vasúti szerencsétlenség történt. A Czegléd felől jövő vonat már csaknem megállt az állomáson és az utasok fel akartak szállni, amikor egy tartalékmozdony robogott keresztül az állomáson, ugyancsak Budapest irányában. A mozdony érkezését nem vette észre Szagel Vilmos államvasúti tisztviselő, akinek testén keresztül ment a nagy gép. A szerencsétlenül járt államvasúti tisztviselő életben maradásához kevés a remény.

— **Halálozások.** A mai napon a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a következők halálozásait jelentették be: Bekk Józsefné Koos Gizella ág. v. 46 éves, Polgár Irén ref. 3 hónapos, Oláh János ref. 66 éves, Tóth Mártonné ref. 62 éves, László István ref. 62 éves, Kiss András r. kath. 10 hónapos.

— **Uj ipari részvénytársaság.** Uj kenyérgyár létesül legközelebb Debrecenben, mely ezt a közönség szempontjából oly fontos ipart a legmodernebb felszereléssel és a legmesszebbmenő higiénikus követelmények szem előtt tartásával kívánja üzemeltetni. Az új gyár létesítésére részvénytársaság alakul 100.000 korona alaptőkével. A részvényjegyzés már megindult és a részvénytőke biztosítva van. Az alapítási tervezetet a következők írták alá: Mandel Samu, Fráter István, Balácsi József birtokosok, Grósz Béla, Benedek Zoltán bankigazgatók, Boros József és dr. Nagy Zoltán ügyvéd.

— **Fleischer István** a Debreceni Trágyagyár r.-t. ügyvezető igazgatója cégjegyzési jogosultságot nyert. Örömmel látjuk ezen eleinte sok nehézségekkel küzdő vállalat életre fakadását, mely ugy közgazdaságilag, mint közegészségügyileg fontos tényezője városunknak, a vállalat felvirágzásában nagy érdeme van az ügyvezető igazgatónak.

— **Ritka szép bortermelésről** értesültünk a Bocskay-kertben Poroszlai László ur az Alföldi Takarékpénztár vezérigazgatójának 70 hektoliter tulhaladó holdankénti átiagos termése volt és amint jól értesültünk, ezen nem mindennapi eredményt a Debreceni Trágyagyár r.-t. által szállított Fekál-trágyával érte el.

— **Ma este katonazenekar a Nemzeti Kávéházban,** pardon, női zenekar, azonban olyan nivón áll, mint akármilyen katonazenekar, ezt meg kellett tennem a nagyérdemű közönség szórakoztatására, mert Debrecenben a szórakozó helyek, kávéházak igyekeznek egymást ulszárnyalni, hogy ez részéről nem reklám akar lenni, kérem, szíveskedjenek erről személyesen meggyőződni, hogy a fent nevezett elsőrendű női zenekar ugy magyar, mint klasszikus zene-számaikkal szenzációt keltenek. Tisztelettel Rosner A., Nemzeti Kávéház.

Telefon 352.
Amerikai cipők
Mandel Lipótnál
15—20—25 K.
Telefon 352.

— **Bottó Kornél** pipere, diszmi és rövid-áru üzletére a Piac-utcában (Hungária mellett) hívjuk fel a közönség figyelmét, hol igazán előzékeny kiszolgálás és szolid áron lehet beszerezni jóminőségű rövidáru cikkeket, szabó kellékeket, ruhadiszeket. A bekövetkező hideg idő alkalmával téli kesztyűk, karisnyák, lélekmelegítők, Jäger alsóruházatok nagy választékban raktáron tartatnak. Az elismert „Kornél“-féle rozsdamentes patent-kapcsok kizárólag itt kaphatók, tucatja 6 fillér. Kérjük a címre ügyelni.

— **Sárcipőket** a rossz idő beálltával legolcsóbban beszerezhet a **Linoleum áruházban** Piac-u. 49. Telefon 644. Ugyanitt van az „Usona“ világhírű gummi-sarok egyedüli lerakata.

— **Hirdetmény.** Az üzletszabályzat 81. §-a értelmében a felek által ki nem váltott kézbesíthetetlen áruk u. m. vecker órák, könyvek, fekete nyomdaesték, pálinka, diszmi-áruk, rövidáruk, télikendők, képkeret, 1 kocsis deszka stb. és még más áruk a f. hó 19-én d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen az állomás teher-kiadási raktárában készpénzfizetés mellett elfognak adatni. Raktári főnök.

Megnyílt! Megnyílt!
Szabó Miklós
kész férfi-, nő- és gyermekruha nagy-
áruháza
DEBRECZEN, Piac-utca 61. szám.
(Fischer-palotában, Szt.-Anna-utcával szemben.)
Külön termék mérték utáni rendelésekre.

A legszeleibb áron
Berényi Anna
női divatterme
DEBRECZEN, Péterfia utca 4. sz.
Készít angol, lovagló, francia,
utcai és alkalmi ruhát, kabát,
:- köppenyt és costümöket. :-

— **Világhírű Jta és Borsalino** kalap-udonságok nagy választékban Frank Testvérek-nél, Szent Anna-utca sarok.

— **Világhírű Habig** kalapok **egyedüli** raktára Aszmann Ferencz-nél, Piac-u. 27.

— **A valódi világhírű „Habig“** kalapok, legregibb és legnagyobb raktára **Fenyő Sándor és Fia** cégnél.

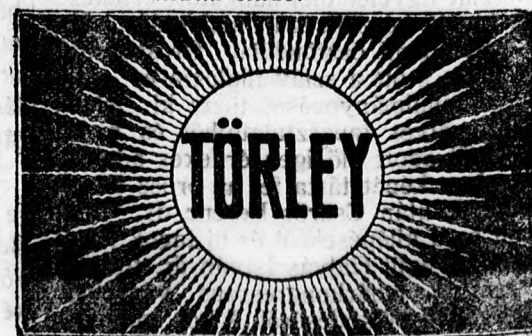
UJ POSZTÓ ÜZLET.
Legújabb divatu bel- és külföldi
gyapju szövetek **legjutányosabb**
szabott árakban.
Kupfer József
Piac-u. (Bika szálloda mellett.)

Szabászat, varrás és minta rajzolás
minden ágából tökéletes és gyors kiképzést nyer-
nek intelligenshölgyek
ERDŐSSY IRMA
bécsi szabászati akad. végzet., okl. raktanítónő,
Hatvan-u. 42. szám alatti 10 év óta fennálló
szabászati tanintézetében. — Beiratkozás bármely
napon. Felöltök s varrónők részére külön esti tanfolyam.

— **A Magyar Király kávéház** tulajdonosának sikerült a hirneves és itt közkedvelt-ségnek örvendő Berzsényi Ferike szimfónikus női zenekarát megnyerni, hol is estenként hangversenyt tartanak Bercon Leo karmester vezetése mellett.

— **Értesítés!** Értesítjük a t.-c. közönség, hogy a **gyógyszertárak** a téli idényben f. hó 15-től kezdve reggel 7-től este 8-ig lesznek nyitva.

— **A Royalpark helyiségei** lakásoknak november 1-ére kiadó. Értekezhetni Deák Imre Royal-szálloda. Ugyanott egy jókarban lévő biliárd asztal eladó.

— **Schin**
terme Hatva

— **Gold**
orvosilag eli
lós-u. 5. szám
szemben.)

— **Való**
kés Lajos ur

— **Csöd**
árúk érkezte

— **5 kor**
Pichler kal

Piac-u. 30.

— **Egy t**
fi testvérekn

Fig

Mivel le

jósága által

Riz Ab

zigaretta hü

lomba hozva,

hagyják magy

rovására és k

valódi (Abadi

A külö

hangzó nevé

tévesztésre s

összes törvé

Société

nagybani gyá

Bineth

Simon

Kapható

Órák, é

eddig

Sán

legszol

DEBRECZEN, Pi

Órajavítások,

— **A Pol**

kezet Debrec

augusztus hó

uj évtársulatá

kezdve betáb

fedezet melle

kezésekhez e

olcsó hosszú

sekkel könny

nástól mentes

hes tartozáso

gyorsan conv

— **Modér**

ságok Thaisz

— **Messe**

tézni valója v

Telefon 612. C

Órák

nagy választék

BAU

Piaoz

Tessék kirakat

tárgyon

Egy

V

beletenzt

— 6 dol

vöröshag

egy kis

húsleves

leöntjük

és ecet

Pózhettm

1911/291 24. oldal.
Kücsösközlől

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

— Schimmer Mórné női és leány kalap terme Hatvan-u. 11. szám.

— Goldstein Karolina első debreceni orvosilag elismert mellfűző műtermét Miklós-u. 5. szám alá helyezte át. (Megyeházzal szemben.)

— Valódi angol átmeneti kabátok Békes Lajos úri divat üzletében. Telefon 304.

— Csödtömegből vett nagymennyiségű áruk érkeztek! Györfi testvérek, Piac-u. 30.

— 5 korona darabja a valódi gráci Pichler kalapoknak Györfi testvéreknél, Piac-u. 30.

— Egy tanuló fizetéssel felvétetik Györfi testvéreknél, Piac-utca 30.

Figyelmeztetés.

Mivel legutóbb silány utánzatai lettek a jósága által híressé és közkedvelté vált

Riz Abadie (Riz Dore)

szigaretta hüvelynek és papirosnak forgalomba hozva, kérjük i. t. vevőinket, hogy ne hagyják magukat **terrorizálni egészségük** rovására és kérjenek **határozottan** csakis valódi (Abadie) hüvelyt és papirost.

A különböző utánzatok, a hasonlóan hangzó nevével csakis a i. t. vevők megtevése érdekében szolgálnak és azok ellen az összes törvényes lépéseket megfogjuk tenni

Société des Papiers (Abadie) egyedüli nagyban gyári raktár, Debreczen részére

Bineth Vilmos és Ármin

Simonffy-u. 2. (Városi bérház.)
Kapható az összes dohánytözsdékben.

Órák, ékszerek, ezüstneműek
eddig nem létezett olcsó árakon

Sándor Ármin
legszilárdabb alapon álló üzletében
DEBRECZEN, Piac-u. 41. (Dréher söröző mellett.)
Órajavítások, ékszer alakítások, kiváló gondtal, legolcsóbban!

— A Polgári Takarékszövetkezet Debreczenben, Piac-utca 73. sz. f. évi augusztus hó 20-án megalakította a XVI-ik új évtársulatát, amelyre már a mai naptól kezdve betáblázás, kezesség és értékpapír fedezet mellett ház és földvételekhez, építkezésekhez előnyös feltételek mellett igen olcsó hosszú lejáratú kisebb heti befizetésekkel könnyen törleszhető minden levonástól mentes kölcsönöket folyósít. Régi terhes tartozásokat előnyös feltételek mellett gyorsan convervál.

— Modern fallképekben állandó ujdonságok Thaisz Arthur papírúrházában.

— Messenger Boy-ért, ha gyors elintézni valója van, — telefonáljon Antalffyhoz. Telefon 612. Olcsó díjszabás.

Órák és ékszerek
nagy választékban rendkívül olcsón kaphatók

BAUER KÁROLY
Órás és ékszerész

Piac-u. 75. szám.
Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden tárgyon szabott ár van feltüntetve.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany éremmel és oklevéllel tüntették ki

a Fáy arozorémet
Fáy szappant
és Fáy poudert

mint legjobb arcápoló szert, melynek használatától minden szeplő és májfolt 3 nap alatt eltűnik! Ár 1—1 korona. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszertárába
Kossuth-utca 8. (A színház mellett.)

TÖRVÉNYKEZÉS.

A debreceni kir. főügyész helyettes üneplése. A budapesti ügyészi kar abból az alkalomból, hogy két érdemes tagját, K e s s e r ü Lajos dr-t és H o d á s z y Antal dr-t főügyész-helyettesekké nevezték ki, sikerült bankettet rendezett a Katona-féle étteremben. Az ünnepélyen a budapesti főügyészség és ügyészség, valamint a pestvidéki kir. ügyészség tagjai teljes számban megjelentek. Az ünnepelteket Czárán István főügyész köszöntötte fel. Elmondotta, hogy öröme olyan, mint a jó családapáé gyermekei sikerén. — Annak a reményének adott kifejezést, hogy Hodászy dr. babérkoszorújába, melyet szónoklataival szerzett magának, még sok új levelet fog fűzni. Viszont K e s s e r ü Lajos dr., a mint oszlopa volt a budapesti ügyészségnek éppen ugy hivatalában, mint debreceni főügyészi helyettes is elismerést fog szerezni. Ezután S é l l y e y Barnabás dr., a budapesti kir. ügyészség vezetője szólalt fel. Kérte a főügyészt, hogy elsősorban az igazságügyminiszternek tolmácsolja a testület háláját azért a jóindulatért, melyet az ügyészség iránt tanúsított. Az ügyészség öröme teljes két tagjának sikere felett. Ez a testület sohasem kereste az egyéni érvényesülést, hanem az volt az elve, hogy mindnyájan egyért és az egy a testületért. Az ügyészség sohasem volt csak hivatali kar, hanem mindig családot alkotott, a melynek szerető fejére,

Czárán főügyésre üritette poharát. Ezután a két ünnepelt főügyészhettes szólalt fel és mondott köszönetet kartársainak.

A színész és a „tordai hasadék.” A Szabadkán megjelenő „Bácskai Hírlap”-ban a mult évi színiszezonban egy színházi kritika nem valami dicsérően nyilatkozott Tordai Etel színész művészi képességeiről. A Bácskai Naplóba e képességek védelmére irt cikket Rehorovszky Jenő, amire viszont a Bácskai Hírlap hasábjain Havas Emil dr. hírlapíró, most a Szabadkai Reggeli Ujság felelős szerkesztője olyan megjegyzést tett, hogy Rehorovszky „beleesett a tordai hasadékba”. Tordai Etel emiatt sajtó utján elkövetett becsületsértés miatt jelentette fel Havas Emil drt. A beadott vádiratot azonban a vádtanács elutasította, mert szerinte a Havas által használt kifejezésnek nincs meggyalázó értelme.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy angol és francia

nőruha divattermemet

József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szives megkeresést kér
KATZ RÓZA
József kir. herceg-u. 14. sz.

Olcsó kamat mellett
5 esetleg 10 évi
visszafizetésre kölcsönöket ad,
valamint **kereskedői követeléseket** leszámítol a

Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

Regény-osarnok.

FEHÉR FALAK.

REGENY.
Irta: **MAX PEMBERTON.**
Fordította: Szebenvel József.

Mialatt hazahajtatott a hadiügyminiszteriumból, Ulusia nem egy szerelmes tekintettel találkozott és az üdvözlő emberek köszönetét kedves kézmozdulattal fogadta; az egész város tele volt boldogan mosolygó arcokkal, virágokkal, zenével és ragyogó fénnel. Még az öreg Erlach-palota is mintha megifjodott volna a virágok terhe alatt, amik átfönték a falait.

Hans inas, akit bizalmába fogadott és aki az ajtóban várta, bizalmas kérdésekkel fogadta az urnőjét. Arra a kérdésre, hogy a

Egy főzőutasítás!

Zöldbaleves.
(6 személy részére).

Vizet teszünk fel, abban egy kanál sót. — Ha forr a víz, beleteszünk egy 1/2 kg. tisztított zöldbabot és megfőzzük puhára. — 6 deka zsírral és 3 kanál liszttel rántást készítünk, egy kis vöröshagymát reszelünk bele, finomra vágott zöldpetrezselymet, meg egy kis paprikát adunk hozzá és azonnal feleresztjük forró Maggi-húslevessel. — (A Maggi-féle húsleves-kecskát 1/2 liter forró vízzel leöntjük a rögtön kész húsleves nyertünk.) — Kevés törött borsot és ecetet is teyünk bele, a tálaláskor pedig 2 deci tejfölt. — Főzhetünk bele csipeket.

Győződjék meg kérem, hogy a

MAGGI-féle **kockából**
előállított húsleves a hamis levezeknek
erőtéljes, jó izt
ad.

táviratokat feladta-e, igennel felelt. Hans biztosította, hogy a parancsait hűségesen végrehajtotta és hozzá tette, hogy a hűségére mindig számíthat. Ulusia megköszönte és az íróasztalához ment. Egy hosszú levelet talált — egy hét óta volt a hatodik — és újra bocsánatot kérve, újsággal is szolgált, amelyben elmondta, hogy mint halt bele Jura a Mszanatóba.

— Kétségtelen, — írta a gróf — hogy az ember öngyilkosságot követett el. Vigyáztak ugyan rá, de annyira még sem őrizhették, hogy a tőbe ne ugorjék és el ne intézze így a dolgát. Sajnálom pedig, hogy így történt, mert az ügyét bírói utra tereltem és annak a döntésére bízam volna a dolgot. Azonban engedje meg, hogy újból csodálkozzam afölött, hogy az az örült gazember az ön rokonszenvét megnyerte és annyi nyugtalan órát szerzett önnek. Higye el, hogy soha egy parányi igazság nem volt azokban a mesékben. A szegény nyomorult Anna anyónak a fia volt és azt hiszem, az anyja sem okosabb, mint a fia és az ő rajongása volt tulajdonképpen a halálának az oka. Legyen nyugodt, hogy most végre megszabadultunk tőle és mindaz, amit cselekedtem, az ön érdekeinek a szigorú szemmel tartásával történt.

Letette a levelet és bár egy szót sem hitt belőle, nagyon nyugtalaná tette. Lord Amblehurst célzott azokra a veszedelmekre, amelyek Jurát a tébolydában fenyegetik és ő jól ismerte Rudolft és a képességeit. Tehát lehetségesnek látszott, hogy ez a mese nem olyan, mint a többi és igaz is lehet. Hogy az igazság rá nézve mit jelent és milyen új életcél hoz neki, afölött egy percig sem gondolkodott.

A rabkai melankólia és szomorúság vett erőt rajta és kételyeket támasztott benne. Oh, ő Fülöp fia volt — ő tudta, érzi, hogy így van és ha Bécsbe jött volna, az egész világ letérdelt volna előtte. Ez volt a megmáshíthatatlan hite. Egy nagy ember került a fénybe és mikor be akart lépni a világosság házába, a tragikus sors megállította a küszöbön.

Gyakran gondolt arra a furcsa lehetőségre, hogy Jurát bevezeti a bécsi társaságba és mulatott az ötleten, hogy egy ilyen magnetikus vonzerejű ember micsoda bámulatot keltene. Volt valami fenséges és parancsoló az egyéniségében, amit Ulusia ellenállhatatlannak talált és nem kételkedett, hogy a világ igazat adna neki. Már látta, mint a kastély igazi urát, mint a vagyon uralkodó királyát. Hogy abban a házban aztán mi lett volna az ő szerepe, arra még képzeletben sem tudott formát találni. Csak azt kívánta, hogy Jura győzzön és uralkodjék, mert ő csak egy nő volt, akinek nincs joga az uralkodásra.

Aznap estély volt az amerikai nagykövetségen és Ulusia az öreg bárónővel jelent meg, hogy betöltse a szerepét és hogy újra hallja azokat a végnélküli bókokat, amiket pedig már megszokhatott volna.

A jelenlevő hölgyek gyönyörű látványt nyújtottak, de azért nem volt egyetlen ember, aki el nem ismerte volna, hogy Ulusia volt a domináló szépség a ragyogó gyülekezetben.

Ugy járt-kelt az óriási termekben és fogadta a bókokat, mint aki nem törődik az egész ügyvel. Azt mondták, hogy soha ilyen elragadó nem volt — büszke tűz égett a szemében, — a mosolya elbájolt mindenkit, a keze érintése pedig lüktetésbe hozta a vért. Olyan szabadon, jókedvvel táncolt, hogy az a hír kelt szárnyra, hogy szerelmes. Ezzel aztán minden mozdulatát megfigyelték, minden pillantását felfedezték.

Ki lehetett a boldog ördög, melyik Adonis hódította meg ezt a márvány-szépséget? Annyi bizonyos, hogy csak a szerelem

lehet az oka ennek a boldog mosolygásnak. Mert mi lehet más, ami a leggazdagabb, legszebb és legfüggetlenebb lányt boldog mosolyra készítené?

(Folyt. köv.)

NYILTÉR.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

KÖZGAZDASÁG.

Terménytözsde

Schwarz E. debreczeni ösztönös távirati jelentése

Budapest, 1911. okt. 14.

Készáru gyenge.

1911. októberi buza	12 04	—
1912. ápr buza	12 17	—
1911. októberi rozs	10 36	—
1911. ápril rozs	10 55	—
1911. okt. zab	9 45	—
1911. ápril zab	9 69	—
1912. máj. tengeri	8 69	—
1911. aug. tengeri	—	—
1912. szept. tengeri	—	—

Elsőrendű száraz

Tűzifa

házhoz szállítva kapható

Miklós Emil

tűzifa kereskedőnél.

Telefon 733. Raktár: M. a. v. fűtőháznál.

Fuvarosok figyelmébe!

Építkezésekből kikerült földek

bárki által hordhatók a vasut mellett a szöböszlai ut mentén, a Mezőgazdasági Gépgyár átellenében fekvő, a város tulajdonát képező vízállásos gödörbe.

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piacz utca 73. sz. (Tihinyi ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámitolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15–65 évi időtartamra. — Előlegok értékpapírokra. — Bel- és külföldi pénzesemlék és értékpapírok adás-vétele. — Parcellázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű fizetek. — Értékek átvétele magán- és közkezelet végett (safe deposit). — Árukereskedelmi üzlekek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosításra szolgál az igazgatóság.

Luna
Kén- és szén-savas gyógy-ásványvíz.
Borral keverve igen kellemes.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Trom, Trom, Trombitás

Ébresztő óra. Ujdonság!

Pontosan szabályozva 3 kor. 20 Hlér

Apródiál,

Piacz-utca 12. szám. (Stenczinger-ház.)

Allandó kiállítás

művészi fényképekből

Némethi műtermének

Piacz-utca 12. szám bejáratában.

Paczelt János

őlvirág csarnoka

ujjonnan megnagyobbított helyiségében mindenféle élő virág, u. m. csokrok, koszorúk, teljes lakodalmi tiszteletdíjat és a legszébb kivitelben és legutányosabb árban készít.

Bathány-u. 6.

Telefon 934.

Frisz virághagymák most kaphatók.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi ujdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia velezek, :: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Villamos Cég tábla Vállalat
Friedman Sámuel

Hunyadi-utca 14.

Elvállal központi fűtést, szellőztetést, vízvezeték, légszusz vezetéket és mindennemű bádógos munkát. — Telefon.

Ha izléses szép ruhát

akarnak olcsón mérték szerint, akkor forduljon bizalommal

RAPPAPORT MÓR férfiszabóhoz

DEBRECZEN, Piacz-utca 29. sz. alá

— Kis Debreczen-szálloda épületében. —

Zongorák, Pianók,

Czimbalmok és mindenféle hangszerek legnagyobb választékban kaphatók

Schmidt S.

zongora és hangszer raktárban

Piacz-utca 73. sz.

Allandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

Uj üzlet! Uj üzlet!
Megnyilt Stark Sándor
 csipke, szalag, rövidáru, fehérnemű, szabókellékek Üzete
Piacz-u. 7. sz., a Vecsey-házban.
 Nagy alkalmi vétel **Gyermek ruhákban** és az összes rövidáru kellékekben.
 Csak Piacz-u. 7. sz. alatt, a kereskedelmi akadémiával szemben.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) tükörök.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivételben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képkészítések legutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.
 Levelező lap hívásra azonnal jövnék.

Lám Sándor Debreczen,
 Piacz-utca 5. — Telefon 191.

Üveg készletek.
 Étkész- és mosó-szervizek a legújabb formákban és mintákkal.

Petroleum-lámpák
 Kihűtő működésűek. Az izzó- és fűtő-berendezésben nagy mennyiségben alkalmazhatók.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávé- és teás készletek. — Alpakka és ezüstöt evőeszközök.

Csomagolt Vasaló szén

darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és oliszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható

Jakobovits Testvéreknél

Hatvan-u. 9. — Telefon 280.
 : Waggon vételnél kedvezményes ár. ::

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon házban hol eddig is volt Piacz utca 41. sz. Dr. Ujfaluassy-ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyiségű keletgyék azonnal készen. Tisztelettel és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Tulhalmozott raktár miatt

mindenféle női-, női divat, pipere, bőrdíszműárak rendkívül olcsó árban kaphatók.

Kiemelve a rőtös árukat, melyeket tovább nem tartok raktáron u. m. kretonek, delinek, battsok, zephirek, vásznak, síflonok, belések, barchettek, szövetek, angol kosztümek, bársonyok, ornyók, paplanok, plaid kendők gyári árban lesznek a t. vevőközönség rendelkezésére bocsájtva. Pongyolák, blousok és gyermekruhák nagy választékban.

Selyem színór övök 60 kr.-tól.

REICHMANN divataruházában

Piacz-u. 85. Royal szállodával szemben.

Kovács Gyula és Társa

női divat termei
DEBRECZEN, Főtér 55. sz.

(Magyarország kávéház mellett.)

Legszébb kivitelű **Őszi felöltők** hölgyek és leányok részére, a legdivatosabb **Téli kabátok** angol és sima szövetekből. **Püfös** és **bársony** kabátok dus választékban. **Szörme kabátok**, városi **bundák**. **Gyermek felöltők** minden nagyságban. **Cosztümök**, **Pongyolák**, **színházi blousok** és **divat aljak**, **színházi és esti köpenyek** minden színben, elegáns kivitelben. **Szörme boák**, **muffok** a legjobb szörme fajokból. **Leány és gyermek garaiturok** dus választékban.

Kötött kabátok

divatos színekben és kivitelben
 a legolcsóbb szabott árak mellett.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő

elsőrendű divattermet nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Weisz József

angol női szabó.

Vitárius Sándor külföldön tanulmányozott orvosi műkötszerész, keztyűs mester, specialista.

Üzletét Szent-Anna-u.-ból Piacz-u. 16. sz. alá (Alföldi-palotába) helyezte át.

:: Hol tetemesen megnagyobbítva új árukkal rendezte be! ::

Nagy raktárt tartok valódi Francia, legmodernebb szabásu

fűzőkben, miederekben.

Valódi bőrtárcsák, ridikülőkben. Illatszer, ruha és hajkefékben. Fésűk és minden pipere dologkban.

Sajátkezűleg készítem a jelenkor **legjobb**

Sérvkötő,
Haskötő,
Műláb,
Műkéz,

Test egyenartó,
Járó és Támogépf.

Kizárólag saját készítésű keztyűk:

Glacé vagy szarvasbőr	párja	1.30 frt.
Valódi kutyabőr	"	1.60 "
" özbőr	"	1.50 "
Selyem bélésű női vagy férfi	"	2.50 "
Téli bélelt keztyűk	"	1.30-7.00-ig
Olcsó szabott árak. Óriási választék hosszú :: száru glacé és szarvas bőrkeztyűkben, :: minden színben.		

A „The Harriman Rubber Co. New-York, világhívv Verry Bill“ Hyg. Gummi egyedüli elárusítását megkaptam. Legtartósabb varrás nélküli legfinomabb selyem bálí keztyűk óriási választékban. Kötszerek rendelésénél teljes titoktartás biztosított. Lelkiismeretes kiszolgálás.

➡ Szolid szabott árak! ➡

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Nagyon eleven urilány férjhezmenne gazdálkodóhoz vagy nagyobb birtokon levő tisztartóhoz, szeretem a tanyai életet irjon kor és vallás mellékes „Megédesitem az életét” jeligére, Postrestante. Főposta.

Egy 26 éves, intelligens uri ember megismerkedne egy 20 éves szőke leánykával. Kölcsonös megtetszés esetében házasság nincs kizárva. Levelet „Mittel” jeligére a kiadóba kérek.

Laczi! Utolsó válaszát csak most kaptam kézhez, nagyon furcsa kis levél, maga már is szeret, de azért nevét nem dobja közprédára, továbbá azt ígéri, hogy oly lesz hozzám mint testvér, oh nagyon téved, kedves barátom, nekem nem testvér kell, hanem egészen más . . . Ági.

Sándor gyere haza minden úgy lesz, ahogy te akarod, ne hagyd azt aggódni, a ki téged szeret, minden meglesz bocsájtva. R. T.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Elérkezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virágüzletben.

Irodába egész napra írkokot keresek. Szép, ügyvéd.

Takarítóné felvétetik Piacz 42. szám alatt 1-ső emelet, hátul.

Keresek azonnali belépésre egy szakácsnét jó fizetéssel Piacz-utca 42. szám, hátul az emeleten jobbra.

Egy kislány elárúsitónőnek kerestetik Mártonfalvy Emilné, Szücs és Szörmeáru üzletében, Piac-utca 58. sz.

Munkásfiúk és leányok felvétetnek a czukorgyárban.

A Rózsa-féle kistemplom-bazár áruházba pénztárnokné felvétetik azonnal.

Megbízható embert keresünk Hajdusoboszlóról. Czim a kiadóban.

Jó írásu fiatal ember címíráásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cím 339. számú telefonon.

Több évi gyakorlattal levelezésben és könyvelésben jártas uri leány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóban.

Adás-vétel.

Valódi ementhali, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegeajtok, teseni és hungari tojavaj, uradalmi tróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, fűtő és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Káiser Salamon. Telefon 685.

Hallatlan! 32 fill. egy doboz szivarka hüvely „Kolibri”. Ja persze a „Kolibri” hüvely! Nikotin mentés, különleges szopókával. Kapható mindenütt. Főraktár Harmathynál Fűvészkert 14.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
áruházában
TELEFON
501
Piacz u. 49. postával szomban.

Önt is érdekli! Női és férfi teli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u 17.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Hány nincs, mert czipőt, férfi öltönyt, kabátot, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, kárpitot heti és havi részletekre kaphat. Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Asztalok és szőnyegek olcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre. Weisz Gyula asztalos és kárpitosmester, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvételnek.

Ősz. Ha olcsó mesztárat venni, csak Szügyi hez kell menni. Szügyi mésztelep Bánffy u. 6. Telefon 945. (Hungária malom mellett.)

Könyvek fél áron! Könyvek, disz-művek s bármily könyvek beszerzése előtt feltétlenül keresse fel Harmathy antiquariumát Fűvészkert. Mese könyvek mese olcsón! Árlapján.

Téli salonnra!!

Kalap, sapka, első tróva, kesztyű, hariszlán, kabát és csizma olcsóbban Bazar-Schwarz M. L.

Piacz-u. 52. Miklós-u-val szemben

A Booskay kertben 4 hold szőlő egészen vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Megvételre keresek egy használt nagy kályhát. Rózsa-féle kistemplom-bazárba.

4 darab ki és befelé nyíló spalétás ablak eladó Zúgó-utca 3

Amerikai czipő újdonságok

legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árakban, kizárólag

GLÜCKEDE

czipő nagyáruházában
Piacz- és Kossuth-u. sarok. Telefon 602.

Eladó ház. Homokkertben, Bujdosó utca 12. szám. 3 szoba, 2 konyha, pincze, jó vízű furott kut és szőlőskert. Feltételek kedvezők. Értekezhetni ott a háznál.

Fűszer és csemege üzlet a város legforgalmasabb helyén más vállalat miatt kedvező feltételek mellett eladó. Biztos megélhetést nyújtó üzlet. Cím a kiadóban.

Költözés miatt butor, szőnyeg, sparhet s több egyéb eladó Ajtó-utca 8.

Használt, jókarban lévő vas-ágyat keresek megvételre. Cím a kiadóban.

Olajos hordók kaphatók Piacz-utca 49. sz. alatt a keresztépületben.

Műhelybe való napfényegő lámpa eladó. Piac-utca 42. első emelet hátul.

Bereczet házilag készült kapható Czim. a kiadóba.

Manufaktúr papiros kapható Piacz-utca 49. szám alatt az emeleten.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt Piac-utca 42. I. emelet, hátul az udvarban.

Lakás.

Kiadó üzlethelyiség, és 2 szobás lakás, a piacon legforgalmasabb helyén Csapó-u. 19.

Szív-utca 6. szám alatt 3 utcái szoba hozzátartozóival, esetleg 2 lakásnak is kiadó. Értekezhetni Timár-utca 52.

Fischer Menyhért

Feltűnő olcsó árak mellett lehet most beszerezni az őszi időnyre szükséges férfi, női és gyermek czipőket saját készítményű czipő áruházában, Piacz utca 9. sz. alatt (Frank Rezső mellett.)

Különféle.

Ha jól akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piacz-utca 85. az (Uj-utcában.)

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítottak és javítottak Békés Lajos kalapos műhelyében Piac u 46. az udvarban.

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyszintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piacz-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izléseken készítetek a «Seres Testvérek» Piacz utca 2. szám alatt. Ugyanott tanuló felvétetik.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Weisz Ferenoz épület és mű-butor asztalos " József-kir.-h.-u. 88. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Az Ujker heti lap sok érdekes, tanulságos dolgokat, hasznos tudnivalókat, jó humorokat tartalmaz. Minden trafik üzletben kapható. Kiadóhivatal: Debreczen Csapó-utca 12.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és legszebb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálok.

Magyar bodega

Kossuth-u. 6.

A legszebb prágai sonka itt kapható.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Köhögés

Réthy-féle

Vásárlásnál Réthy-féle kávé zala van. Az

1 doboz ára Csak RÉ

Jókar

álló

továbbá a foglalatban Értekezni tárnál.

jótekonyság

Ezen pénzsor-naszru és jóta sorsjátéknak ölyeknek összes Főnyeremén

1 főnye

1

1

1

Huzás visszav

Egy

Sorsjegyek az

m kir. lott

(Vámpalota) po

hatók valame

az összes vasu

tőzsdében és v

Hogyan

dra

a tél folyar

nü

olcsó

tüzelésre re

rezzük be ic

Klá

részv

Debrecz

Telefon 445

Szén, Koks

minőségek

Evi kötő

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü czukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-féle-t kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy” név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindouütt kapható. **Csak RÉTHY-féle fogadjanak el!**

Jókarban lévő, használt

álló íróasztalok,

továbbá üveg válaszfalak tölgyfa foglalatban jutányos áron eladók.

Értekezhetri az **Alföldi tak pénztárnál.**

XXIX-ik magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték

Ezen pénzsor-játék remélhető tisztá jövedelme köz. nasznu és jótekonyczélúra fog fordítva ni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyereménye van, melyeknek összes értéke 475,000 K-ra rug készp.-ben

Főnyeremény 200,000 korona készpénzben,

továbbá:

1 főnye emény	30,00 K
1 „	20,000 „
1 „	10,000 „
1 „	5,000 „ stb.

Nyűzás visszavonhatatlanul 1911. évi december 14-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg e övete: beküldése mel't a m kir. lott-jövedéki igazgató-ágtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen kü detnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-tözsében és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és kocsz

tűzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445.

Telefon 445.

Szén, Koks, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evi kötésre előnyös ajánlat.

Király Áruház

(a vasut közelében.)

Üveg, porcellán, díszmü, lakodalmi és névnapl ajándékok legolcsóbb bevásárlási forrása
Hunyadi-utca 18 sz. alatt.

Ujra megnyilt a Rózsa-féle

női felöltő és kalap áruház.
Kistemplombazár csupa új árukkal.

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legujabb és legjobb folyékony fémtisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egy dűll gyártója:

GEIKO vegyészeti gyár VÁCZ. GEIGER és TÁRSA.

Törvényesen védve.

Asztalos műhely áthelyezés.

Van szerencsém mélyen tisztelt megrendelőimet, s általában összes ügyfeleimet értesíteni, hogy **asztalos műhelyemet** motor üzemre berendezve, november hóban **József kir. herceg-u 7. szám alá** helyezem át, hol mint eddig is az asztalos szakba vágó összes munkálatok elsőrendű kivitelben készíttetnek lehetőleg mérsékelt árakért.

Teljes tisztelettel

Weisz Ferencz

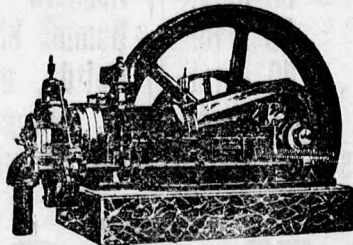
asztalos m.

Nyersolaj, szivógáz, Diesel benzín Mőtorok és lokomobilok

Gyors szállítás.

Kedvező fizetési feltételek.

Messze-menő jótállás.

Drezdai Mőtorgyár Részv. Társ.

Németország legrégibb, legnagyobb mőtorgyára. Vezérképviselő:

Gellért Ignáoz és Társa

BUDAPEST, V., Kohéry-utca 4. sz. (Alkotmány-utca sarok.)

Miért

ne fogadjunk el **M-á-ást!!**

csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán

tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság.

Ékszer és aranyékszereket
a legnagyobb választékban, legszebb ki-
vitelben, legolcsóbban beszerezheti
KOSTYA JÁNOS
ékszerész és óra üzletében
Széchenyi-u. 1. Ref. kistemplommal szemben.
Javítások pontosan eszközöltetnek.

Minden katarrhust gyógyít
KONSTANTIN FORRÁS kapható minden ásvány-
viz kereskedésben és a
Gleichenbergi kút-
igazgatóság által. **EMMA FORRÁS**

Új uridivat szabó szalon
Sugar Samu
József kir. herceg-utca 23.
A legújabb divat szövetekből. — Mérték
utáni megrendelések izlésesen és olcsón
készítetnek.

Bélyegek
20.000 különféle, jóállás mellett valódi. Feléges vá-
lasztékot küldök kívánatra gyűjtőknek. Minden katalo-
guson alól 40—60% engedménnyel. **A. Welsz, Wien,**
I. Adlergasse 8, Várterület, Csere.

Markovicz Herman
órák és ékszerész
DEBRECZEN, Hunyadi utca 20. sz.
Raktáron tartok: inga-, fall-, ébresztő- és
szobórákat, nyakláncokat, karpereczeket,
gyűrűket, fülbevalókat nagy választékban,
mindent nemű fémben. — Óra-műhelyem a leg-
újabb gyári szerzőmokkal van felszerelve

Bársony,
selyem, csipke, keztyű, harisnya leg-
szebb legdivatosabb, legolcsóbb
a Budapesti csipke áruház
Hóközlötében, Sas-u. 4.
Kizárólag alkalmi vételnek.
Naponta érkeznek újtonságok Pontos, szolid kiszolgálás

Bélyegzőt, pecsétnyomót,
zomán cim táblát és mindennemű vésést
olcsón készít
Első Debreczeni Vésnöki Műterem
Batthyány-u. 22. sz

Van szerecsém a mélyen tisztelt hölgyközön-ég
becses tudomására hozni, **Kazinczy-utca 2. szám**
alatt egy a mai kor igényeit kielégítő
nőruha varrodát nyitottam,
hol a legegészségesebb s legdivatosabb angol kosztümekeket
jóállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkény-
esebb igényeket is kielégíthetem.
Kérem a m. tisztelt hölgyközön-ég b. megren-
delését s bizalmát. Alázatos tisztelettel
Szilágyi Gyula
női szabó, Kazinczy-utca 2.

920—1911. v. k. szám.
Árverési hirdetmény.
A debreceni kir. járásbírósnak V. 1506/2. 1911. számú végzése folytán közhírré
tétetik, miszerint Aczél Izidor részére 918
kor. tőke, ennek 1909. év január hó 15. nap-
jától számítandó 5% kamatai és az eddig
összesen 325 kor. 51 fillér perköltség erejéig
1911. évi június hó 16-án bíróság le- és fe-
lül foglalt és 6010 koronára becsült butorok,
Angol Closetekhez való felszerelések és
egyéb ingóságok **1911. évi október hó 18-án**
délelőtt 11 órakor kezdetét veendő és
Debreczenben Zápolya u. 6 és 8. szám alatt
megtartandó nyilvános bírói árverésen a leg-
többet ígérőnek azonnali készpénz fizetés
mellett, szükség esetén becsáron alul is
elfognak adatni.
Megjegyzetik, hogy az árverés mind-
azon foglaltak részére, kik már jogerős
végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.
Debreczen, 1911. évi szept. hó 20.
Bódogh Zs. bírói kiküldött.

Ondódon
három hold föld Vedres-dűllőben Dr.
Megyery Pál és özv. Erdey Gáborné
szomszédságában eladó vagy kiadó.
Értekezhetni lehet Üzletvezetőség
távirda ellenőrségénél, valamint Arany
János-utca 48 és Vigkedvő Mihály-u.
49. alatt a tulajdonosokkal.

Új Szücs és Szőrmeáru üzlet.
Tulajdonos **MÁRTONFALVY EMILNÉ**
a napokban nyílik meg Piacz-utca 58. szám alatt.
(Iparbank épületében.)

Üzletemet nov. 1-én a tőzsde melletti barakba helyezem át.

Most! Van alkalom jó árut olcsón vásárolni. Most!

Költözködés miatt
az összes raktáron levő árukat saját áron alul árusítom.

Saját gyártmányu bőrkeztyük:

Svéd és glace bőrből	párja 1.15 frt.	5 forintos fűzők	80 krért
Szervashőr	" 1.25 frt.	Szuspensorok	20 krtól
Selyem és czérna keztyű	" 10 krtól	Sérvkö:ők	1.20 krtól
Őszi és téli szövött "	" 20 krtól	Haskötő	1.50 krtól
" " férfi "	" 28 krtól	Gummi különlegességek darabja	10 kr.
Nadrágtartó	" 40 krtól	Hajruk, oldalfésük, hajcsattok minden	elfogadható árban.
Harisnyatartó	" 20 krtól		

Gummiszalag méterszámba potom áron.

Schön Sándor
keztyű, kötszer, és orvosi műszertára
Debreczen, Piacz-utca 12. szám (Stenczinger-ház.) November 1-től tőzsde melletti barakban.

Csak rövid ideig.

Jó (nem parti áru) áru potom áron.

1911. október 15.

G Y
WE
16
30
40
BEN
GAZ
KON
GA
Moder
Be
Szerel
000
Külf
vezér
GÁZM
GÖZT
FEKE
LEGO
gyarak
WEST
HI
MAG
GYÁRT
ÉS J
AI
TE
SÜR

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TURAROCSIR:

- 16 L.E. cardanos
- 30 L.E. cardanos
- 40 L.E. láncos

**BENZINMOTOROK
GAZDASÁGI CÉLRA,
KONDEZÁTOROK**

GARAGE

ARADON:

- Modern javítóműhely.
- Benzinállomás.
- Autoolaj.
- Pneuraktár.
- Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviseletében:

**GÁZMOTOROK
GÓZTURBINÁK
FÉKEK.**

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

gyárakba
udvarokra
állomásokra a

WESTINGHOUSE

SILICA

**HIGANYGŐZ
LÁMPA.**

NEM KELL

KÜLFÖLDRE MENNI

Tisztelettel hozzuk a t. c. automobilozó
közönség tudomására, hogy aradi auto-
mobil gyárunkban bármely gyártmányu

Automobilok

javítását elvállaljuk.

Tekintettel azon körülményre, hogy az
új kocsik gyártása és az automobilok
téli nagy javítási munkalatai gyárunkat
erősen fogják igénybe venni, idegen
gyártmányu kocsikat a jelentkezés sor-
rendjében és csupán ... ..

korlátolt számban

fogadhatunk el javításra.

**Szakszerű munkáért és pontos
kivitelért gyárunk jó hírneve
szavatol.**

**Új gépek szállítására aján-
lattal, javításra költségve-
téssel készséggel szolgálunk.**

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TEHERROCSIR:

- 1.5 tonnás 16 L.E.
- 2.5 tonnás 35 L.E.
- 5 tonnás 40 L.E.

**BENZINMOTOROK
VASUTI VONTATÁS-
RA, LÉGSZIVATTYUK**

GARAGE

BUDAPESTEN:

- Modern javítóműhely.
- Benzinállomás.
- Autoolaj.
- Pneuraktár.
- Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviseletében:

**ELEKTROMOTOROK
DYNAMOK
ÁRAMMÉRŐK.**

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

irodákba
lakásokba
üzletekbe a

WESTINGHOUSE

VERTIX

**FÉMSZÁLAS
IZZÓLÁMPA.**

MAGYAR AUTOMOBIL R. T. WESTINGHOUSE RENDSZER.

GYÁRTELEP—GARAGE
ÉS JAVITÓMŰHELY

ARAD,

TELEFON: 694.

MŰSZAKI IRODA

BUDAPEST, V. Nádor-utca 20.

TELEFON 168—43.

GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELY

BUDAPEST,

IX., Páva-utca 10. sz.

TELEFON: 176—41, 141—03.

SÜRGÖNYCIM: „WESTINGAUTO“ ARAD vagy BUDAPEST.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5.
javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.
Pontos kiszolgálás.

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek Moskovits József

uriszabó divattermében, Placz-u. 28.
Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

„M-i-i-t?” Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadóbozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi

Naponta frissen pörkölt kávé különlegességek

Friss Sándor

fűszer és csemego kereskedésében
Placz-utca 83. szám alatt (az Ált. Forgalmi bankkal szemben.)

Villanyüzemű kávépörkölt a hirtelen.
Tessék a címre ügyelni!

Tisztítsd csak

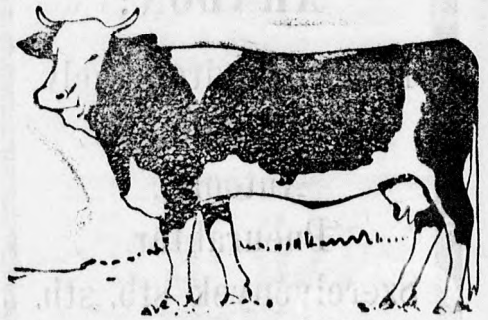
Globus

(Tisztító kivonattal)

a világ legjobb fémtisztítószer

Üszöket adunk

tenyésztés céljából kigazdálnak, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajszők és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Debreczen város Uri gazdasszonyaihoz!

Tisztelettel hozom Debreczen város kedves Uri gazdasszonyai szives tudomására, hogy a **husipar** mai igényeinek minden tekintetben megfelelően berendezett üzletem teljes üzemmellel a mai napon

Simonffy-utca 1. szám alatt (a Piacz-utca szájában.)

megnyitom. Szem előtt tartva kedves uri gazdasszonyaink kiváló, jó izlését, üzletemet úgy rendeztem be, hogy az a **tisztaság, czélszerűség és szépség** tekintetében a legkényesebb izlésű Uri gazdasszony igényeinek is minden tekintetben megfeleljen.

A **friss huson kezdve**, minden elképzelhető **kolbász és virsli, hideg felvágottak, prágai és saját készítésű debreczeni sonkát, friss állapotban** állandóan tartok.

A kiszolgálás elbírálását a kedves Uri gazdasszonyokra bízva, üzletem megtekintésére bátorodom meghívni, mely után mindenről meggyőződést szerezhetnek.

Magamat szives pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Móricz Ferencz

villanyerőre berendezett hentesáru gyára, Kossuth-u. 60.

Üzletvezető: Móricz József.

Központi eladási hely Simonffy-u. 1. (Váray fűszeres mellett.)

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint,” mely bármely testrészt izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Rárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuzos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jeges sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsépp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyuh szem vrtó, 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Halász Ödön utód:

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez,” címzett gyógyszerárban
Debreczen- Csapó-utca 18. szám
alatti kaphatók.

A fővárosi
lamos
közpon
ndvarh
nebben

20.

tőkeve
mező v
zett ke
Cz

Átme

24

felje

Grünf

Legolcs

DEBREC

ha

Már

ujonnan be
Főtér- és
szon

A Debrecz
Részvény
22-én déle

XXIV-ik

1. Az

évi jelentés

2. Hat

üzletév zár

adása tárgy

3. Hatá

és az osztal

4. Igaz

emelésére.

5. Igaz

módosítás t

6. Egy

üresedő és

sített új iga

egy elhalálo

tagsági hely

üresedett iga

évre való va

7. Az

fogadása es

előző válas

ügyelő-bizot

utján való b

A főváros központján. Vilamos megálló. 10 perc a központi és nyugati pályaudvarhoz. 80 legmodernebben berendezett szoba.

Augusztus hó elsején megnyitott az EDISON-SZÁLLODA

Budapest, VII., Hársfa-utca 59. sz. (Király-utca sarkon.)
Tulajdonos: **Pollák József.**

Hideg és meleg vízvezeték. Központi fűtés, villanyvilágítás. — Figyelmes kiszolgálás. Értekezés minden modern nyelvben. — Szobák 3 koronától!

20.000 korona

tőkével társul szegődne jövedelmező vállalatok elsőrendűen képzett kereskedő.

Czim a kiadóhivatalban.

Átmeneti felöltők

24 koronától

feljebb kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

Legolcsóbb férfi- és fiu ruha áruházában

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árúban

Márton Gyula és Fia

ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Flók üzlet nincsen.

Meghívás.

A Debreczeni Termény és Áruraktár Részvénytársaságnak 1911. október hó 22-én délelőtt 10 órakor a városháza tanácstermében tartandó

XXIV-ik évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Határozathozatal a lefolyt 1910/11-ik üzletév zárszámadása és a felmentvény megadása tárgyában.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása és az osztalék megállapítása tárgyában.
4. Igazgatósági javaslat az alaptőke felemelése.
5. Igazgatósági javaslat az alapszabálymódosítás tárgyában.
6. Egy sorrend szerinti kilépés által üresedő és két, az alapszabályaink által létesített új igazgatósági tagsági helynek 3 évről, egy elhalálozás által üresedett igazgatósági tagsági helynek 2 évre és egy lemondás által üresedett igazgatósági tagsági helynek egy évre való választás utján betöltése.
7. Az alapszabálymódosítási javaslat elfogadása esetén egy ujonnan létesített és az előző választás folytán megüresedhető felügyelő-bizottsági tagsági helyeknek választás utján való betöltése.

Öz. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz. (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtleníve) teljesen szegék nélkül végzünk. **Temetéseket, hullaszállításokat** (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes verseny.** **Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetések felvétele végett.**

Telefon 632.

Alapítva 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

Piacz-utca, a Főpostával szemben

Megérkeztek

az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, Pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban **eredeti párisi és berlini modellek.**

Szilárd, olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank

Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth u. 11. (a Kölcsonössegélyező Egylet volt helyisége) Zádor-főle ház **Kölcsonöket** nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. **A felek kényelmére** elfogadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékkezesek után a legmagasabb kamatot ad.

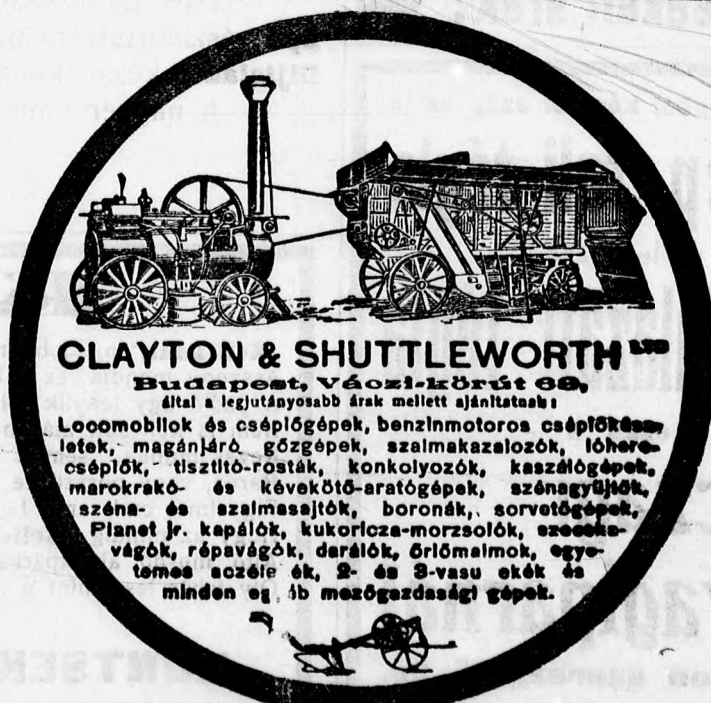
Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházás és tűzkár esetére.

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatosak!

Locomobillók és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőgépek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalók, löhőcséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekető-aratógépek, szénagyűjtők, szén- és szalmaszájók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecskavágók, répvágók, daráló, őrlőmalmok, egytörtes szécék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár: **Laozka László** urnál Debreczen.

Nagy Sándor

csukrász
Péterfia utca 46. sz. (Wolff-palota.)

Készíték legizlésebben és legfinomabban bármely cukrászati dolgokat. Legfinomabban készített süteményeim és tortáimat, valamint kiváló friss tea-süteményeim a t. közönség becses figyelmébe ajánlom. Saját készítményű friss bombonok kaphatók.

Pártfogót kérve, vagyok mély tisztosággal

Nagy Sándor

csukrász
Péterfia-u. 46. (Wolff-palota.)

Egy nagy uri hétszobás

lakás és egy igen nagy s több kisebb
bolthelyiség kiadó,
a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi
Bank új palotájában, Szent Anna és
Varga-utczák sarkán.

Üzletáthelyezés!

Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár
Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Új-utca sarkán épült
új Wiener-féle palotába

helyezte át.

Mérsékelt árak!

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglák

és legszebb

nyersfalazati téglák

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

EREDETI
SINGER
VARROGÉPEK
„66“

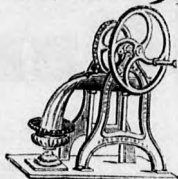
a 20. század varrógépe.

Csakis cégünk üzletében vagy
azok ügynökei útján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Placz-u. 79.

Egy a **lehérneműtöméshez** való utasítást
tartalmazó füzet bárkinek **legyen** kiadatik.

A világ legjobb, legolcsóbb és legbiztosabb kutszivattyúja
az „Omega“ **lánczkut**

mert rendkívül sok vizet ad,
mert kis gyermek kezelheti,
mert soha be nem fagy,
mert soha nem romlik,
mert mindenki kezelheti.

Kérjénelvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld Budapest, VI., Gyár-utca 5.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát,
azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

**Nagymagyaralföldi építő és
műszaki r. t.**

Keil-lakk

„Keil-Lakk“-nál jobb máz nincsen
Asszony mondja: ez a kincsem!
A padló úgy fénylik tőle
Nem is kell sok máz belőle;
Kevés munka, semmi kín,
Barna, vagy porszürke szín,
Figyelmet csak arra tegyen,
Hogy az mindig „Keil-Lakk“ legyen!
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,

Ha „fehér Keil-Lakk“-ot veszünk
S vele mindent jól befestünk.
Konyhabutor, asztal, szék,
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kertibutor fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA cégénél, Debreczen.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.